

ព្រឹត្តិបត្រមេធាវី

លេខ ២៦

ខែ កក្កដា-កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២០

រក្សាសិទ្ធិ © 2020 គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

មតិដែលសំដែងនៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រនេះ គឺជាមតិរបស់អ្នកនិពន្ធជាមួយ ហើយមិនឆ្លុះបញ្ចាំង នូវទស្សនៈរបស់គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឡើយ។

ស្របតាមគោលការណ៍សេរីភាព នៃការបញ្ចេញមតិ ដែលជាគោលការណ៍គ្រឹះ និងមានចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គណៈមេធាវីគាំទ្រឱ្យមានភាពចម្រុះនៃមតិនានា។

សូមរក្សាសិទ្ធិ © ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី “សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែល” ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០០៨ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ហើយរាល់ការចតចម្លងឡើងវិញ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីគណៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវហាមឃាត់។

មាតិកា

សាររបស់ប្រធានគណៈមេធាវី.....	1
ជំងឺកូវីដ-១៩ (COVID-19) និងកិច្ចសន្យាការងារក្នុង	
ជំងឺកូវីដ-១៩ (COVID-19) និងកិច្ចសន្យាការងារ.....	1
សេចក្តីផ្តើម	1
I. ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ	2
ក. ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារបណ្តាលមកពីជំងឺ	3
ខ. ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារដោយករណីប្រធានសក្តិ	6
១. សញ្ញាណនៃប្រធានសក្តិក្នុងក្របខណ្ឌនីតិវិធីប្បវេណីប្រៀបធៀប.....	7
២. ប្រធានសក្តិក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការងារ	9
គ. ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារបណ្តាលមកពីការលំបាកផ្នែកសម្ភារៈឬសេដ្ឋកិច្ចធ្ងន់ធ្ងរ 11	
II. ការបញ្ចប់ទំនាក់ទំនងការងារ	18
ក. ការបញ្ឈប់ពីការងាររួមគ្នា	19
ខ. ការបញ្ឈប់ពីការងារដោយមូលហេតុផ្ទាល់ខ្លួន	22
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	25
សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ និងការទទួលខុសត្រូវ	27
១. សេចក្តីផ្តើម	27
២. សិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិ និងការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ	28
២.១. សិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិ	28
២.២. ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ.....	30
III. សន្និដ្ឋាន	32
ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ	
ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ.....	35
សេចក្តីផ្តើម	35
១. និយមន័យ.....	36
២. សមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ	36
៣. រចនាសម្ព័ន្ធនៃក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ.....	37

៥.មុខងារ និងអំណាច	38
-------------------------	----

សកម្មភាពរបស់គណៈមេធាវី

១) ការជួបសំណេះសំណាលជាមួយមេធាវីកម្មសិក្សាការីចំនួន ៦៦នាក់	45
២. សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តបទបញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង ប្រធានគណៈមេធាវី	57
៣. ពិធីបើកបវេសនកាលវគ្គសុក្រឹតការវិជ្ជាជីវៈមេធាវី វគ្គទី ៩	91
៤. កិច្ចប្រជុំបុគ្គលិក	97

សាររបស់ប្រធានគណៈមេធាវី

គណៈមេធាវីនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានកិត្តិយស សូមបោះពុម្ពបន្តនូវ ព្រឹត្តិបត្រមេធាវីលេខ ២៦ សម្រាប់ត្រីមាស ទី៣ ខែកក្កដា-កញ្ញា ឆ្នាំ២០២០។ ព្រឹត្តិបត្រមេធាវី នេះបានសម្រេច ឡើងដោយ ការប្រឹងប្រែង លះបង់ពេល វេលាដ៏មានតម្លៃ របស់អ្នកនិពន្ធ ម្នាក់ៗ ដើម្បីចែករំលែកចំណេះដឹង និង បទពិសោធន៍របស់គាត់ ។ តាងនាមឱ្យគណៈមេធាវី ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណ ដល់អ្នកនិពន្ធ ដែលបានរួមចំណែក វិភាគទានអត្ថបទរបស់ខ្លួន ។ ខ្ញុំក៏សូម ថ្លែងអំណរគុណផងដែរ ដល់លោកអគ្គ លេខាធិការ លោកអគ្គលេខាធិការរង

ប្រធាន បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៃនាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយនៃគណៈមេធាវី ដែលបានខិតខំរៀបចំពិនិត្យ និងសម្រួលអត្ថបទ និងការបោះពុម្ពព្រឹត្តិបត្រលេខនេះ។

ព្រឹត្តិបត្រលេខនេះប្រមូលផ្តុំនូវអត្ថបទនៅក្នុងវិស័យនានា ដូចជា ជំងឺកូវីដ-១៩ (COVID-19) និងកិច្ចសន្យាការងារក្នុងឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ និងទេសចរណ៍នៅកម្ពុជា, សេរីភាពក្នុងការ បញ្ចេញមតិ និងការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ និងក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ ជាដើម ។ បន្ថែមលើការផ្សាយនូវអត្ថបទច្បាប់ ព្រឹត្តិបត្រមេធាវីបានផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពី សកម្មភាពនៃគណៈ មេធាវី ដើម្បីឲ្យសហគាតារជាមេធាវីបានជ្រាបពីកិច្ចដំណើរការនៃគណៈមេធាវី។ គណៈមេធាវីនឹង ស្វែងរកទាក់ទងមេធាវី និងអ្នកច្បាប់ដទៃទៀត ដើម្បីពង្រីកការចែករំលែកនូវចំណេះដឹងនៅក្នុងវិស័យ ដទៃទៀត នៅក្នុងការផ្សាយលើកក្រោយៗ។

ការបោះពុម្ពផ្សាយព្រឹត្តិបត្រមេធាវីនេះជាការឆ្លើយតបទៅនឹងទិសដៅទី២ “ពង្រឹង និង ការពារវិជ្ជាជីវៈ” នៃផែនការសកម្មភាពនៃគណៈមេធាវី ដែលបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាគណៈ មេធាវី។

ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា នៅក្នុងសហគមន៍អ្នកច្បាប់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង មាន អ្នកជំនាញខាងច្បាប់ជាច្រើន ដែលបានសរសេរផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅសិក្សា ដើម្បីបម្រើ សេចក្តីត្រូវ ការនៃអ្នកសិក្សាច្បាប់។ ទោះបីមិនមែនជាអ្នកជំនាញក៏ដោយ ខ្ញុំសូមលើកទឹកចិត្តដល់មេធាវី និងអ្នក សិក្សាទូទៅចូលរួមវិភាគទានអត្ថបទ ដើម្បីចុះផ្សាយក្នុងព្រឹត្តិបត្រមេធាវី។ គណៈមេធាវីស្វាគមន៍ជា

និច្ចដល់ការចូលរួមចែករំលែកអត្ថបទរបស់ខ្លួននៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រនេះ។ ចំពោះអ្នកដែលមានបំណិនខាងសរសេរមានកម្រិត គណៈមេធាវីមានក្រុមបណ្តាញការងារដែលនឹងជួយផ្តល់ការណែនាំដល់អ្នកចូលរួម និងជួយកែសម្រួលអត្ថបទ។ គោលដៅនៃការបង្កើតព្រឹត្តិបត្រនេះ មិនត្រឹមតែផ្សព្វផ្សាយអត្ថបទនៃអ្នកនិពន្ធដើងចាស់តែប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងជួយលើកស្ទួយបំណិនខាងសរសេរដល់អ្នកនិពន្ធជំនាន់ក្រោយផងដែរ។

ខ្ញុំយល់ឃើញថា ថ្វីបើក្រុមបណ្តាញការងារបានផ្ចិតផ្ចង់ក្នុងការធ្វើឲ្យព្រឹត្តិបត្រទទួលបានគុណភាពមួយដ៏ខ្ពស់ក៏ដោយ ការខ្វះខាតគង់តែជៀសមិនផុត។ ដើម្បីជ្រោមជ្រែងឲ្យព្រឹត្តិបត្រនេះមានគុណភាពកាន់តែប្រសើរ ខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់អ្នកអានមេត្តាសរសេរតប និងវិះគន់ស្ថាបនា ធ្វើអត្ថាធិប្បាយ ឬបំពេញបន្ថែមទៅលើអត្ថបទនីមួយៗដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា សហភាពឯកឧត្តម លោកជំទាវ និងអស់លោក លោកស្រីនឹងបានរីករាយក្នុងការអានព្រឹត្តិបត្រមេធាវីលេខនេះ។

ចំពោះការចូលរួមវិភាគអត្ថបទ សូមធ្វើការទាក់ទងមកការិយាល័យគណៈមេធាវីដោយផ្ទាល់តាមរយៈលោកមេធាវី **គុយ នាម** តាមអ៊ីម៉ែល neam130@bakc.org.kh និងលោកមេធាវី **វ៉ា សំរិត** តាមអ៊ីម៉ែល samrit@bakc.org.kh ក៏បាន។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរដល់សហភាព ឯកឧត្តម លោកជំទាវ និងអស់លោក លោកស្រីទាំងអស់ សូមជួបតែជោគជ័យគ្រប់ប្រការ។

សូមអរគុណ!

ថ្ងៃពុធ ១៣កើត ខែអស្សុជ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០

សួន វិសាល

ប្រធានគណៈមេធាវីនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

**ជំងឺកូវីដ-១៩ (COVID-19) និងកិច្ច
សន្យាការងារក្នុង
ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ
និងទេសចរណ៍នៅកម្ពុជា**

**ជំងឺកូវីដ-១៩ (COVID-19) និងកិច្ចសន្យាការងារក្នុង
ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ និងទេសចរណ៍នៅកម្ពុជា
ដោយ បណ្ឌិត លឹម ស៊ុយហុង***

សេចក្តីផ្តើម

គិតចាប់តាំងពីការផ្ទុះឡើងនៃជំងឺកូវីដ-១៩ នៅចុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ និងការរីករាលដាលជាបន្តបន្ទាប់ទៅទូទាំង សកលលោក វិស័យឯកជន ជាពិសេសឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ និងទេសចរណ៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទទួលរងផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង ជាអាទិ៍ ខ្វះវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ដល់វិស័យកាត់ដេរ ការផ្អាក ឬការលុបចោលការបញ្ជាទិញពីអ្នកបញ្ជាទិញធំៗនៅសហភាពអឺរ៉ុប និងសហរដ្ឋអាមេរិក ការផ្អាកអាជីវកម្មសណ្ឋាគារ ផ្ទះសំណាក់មណ្ឌលកម្សាន្តមនុស្សពេញវ័យជាបណ្តោះអាសន្ន ឬតាមការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ តាមក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ គិតត្រឹមសប្តាហ៍ទីពីរ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០ មានរោងចក្រ សហគ្រាសចំនួន ៤៥០ បានព្យួរការងារដោយសារវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ហើយបានប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ដល់ការងារកម្មករនិយោជិតប្រមាណ១៧ម៉ឺននាក់^១។ វិស័យទេសចរណ៍វិញ ប្រទេសកម្ពុជាដែលធ្លាប់ទទួលបានភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិសរុបជាង ៦.៦ លាននាក់ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ប្រែធ្លាក់ចុះនៅត្រឹម ១.២ លាននាក់ ក្នុងឆមាសទីមួយ ឆ្នាំ២០២០

* លោកមេធាវី លឹម ស៊ុយហុង ជាសមាជិកគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

¹ សារព័ត៌មាន CEN គេហទំព័រ <https://www.cen.com.kh/archives/223764.html/> ចុះផ្សាយថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០។ បច្ចុប្បន្ន តួលេខអាចនឹងច្រើនជាងនេះ ប៉ុន្តែមិនទាន់មានបច្ចុប្បន្នភាពតួលេខផ្លូវការដែលអាចរកមើលបានជាសាធារណនៅឡើយ។ ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈបានជូនដំណឹងជាបន្តបន្ទាប់ពីការបើកប្រាក់ឧបត្ថម្ភជូនកម្មករនិយោជិត ដោយបញ្ជាក់ពីចំនួន កម្មករនិយោជិត និងចំនួនរោងចក្រ សហគ្រាសក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងនីមួយៗ ប៉ុន្តែតួលេខទាំងនេះទំនងត្រូវបានកាត់បន្ថយទៅនឹងតួលេខជាក់លាក់នៃសហគ្រាស កម្មករនិយោជិតដែលបានស្នើសុំព្យួរការងារជាក់ស្តែង ដោយហេតុថាអាចមានការស្នើសុំព្យួរកិច្ចសន្យាការងារលើសពីមួយលើកចំពោះបុគ្គលិកម្នាក់ ឬចំពោះក្រុមហ៊ុនមួយ។

ហើយបានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ការងារបុគ្គលិកក្នុងវិស័យនេះដោយផ្ទាល់ប្រមាណ ៥០.០០០ នាក់^២។

បញ្ហាដូចដែលបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ នាំឲ្យលេចឡើងនូវសំនួរពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងការងារក្នុងវិស័យស្នូលទាំងពីរនេះ ពិសេសការព្យួរ ឬការកែប្រែកិច្ចសន្យាការងារ (I) និងការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងាររបស់កម្មករនិយោជិត^៣ (II)។

I. ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ

យោងមាត្រា ៧១ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ កិច្ចសន្យាការងារត្រូវព្យួរនៅក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖

[...]

៧១(៣) អវត្តមាននៃកម្មករនិយោជិតក្នុងករណីមានជំងឺដែលមានគ្រូពេទ្យផ្លូវការបានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។ ចំណែកអវត្តមាននោះ ត្រូវបានកំណត់ត្រឹមប្រាំមួយខែ ប៉ុន្តែអាចពន្យារហូតដល់មានអ្នកជំនួស។

៧១(៤) ពេលអាក់ខានធ្វើការដោយហេតុមានគ្រោះថ្នាក់ការងារ ឬមានជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈ។

² កិច្ចសម្ភាសន៍រវាងទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា (ទទក) ជាមួយឯកឧត្តមបណ្ឌិត ចោង ខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍ ដែលបានចាក់ផ្សាយថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០។ សូមមើលផងដែរ “វិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជាក្នុងដំណាក់កាលវិបត្តិនៃជម្ងឺកូវីដ-១៩” ទស្សនាវដ្តីប្រជាជន ឆ្នាំទី២០ លេខ២៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០ ទំព័រ២២-២៣។

³ សូមមើល DFDL, Cambodia Legal Update: COVID-19 – Labour Force Restructuring, អត្ថបទចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ក្នុងគេហទំព័រ <https://www.dfdl.com/resources/legal-and-tax-updates/cambodia-legal-update-covid-19-labour-force-restructuring/> ចូលមើលថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០។ សូមមើលផងដែរ Jay Kohen and Sochanmalisphoung Vannavuth, Options for Employers in Cambodia During the COVID-19 Outbreak គេហទំព័រ <https://www.tilleke.com/resources/options-employers-cambodia-during-covid-19-outbreak> ចូលមើលថ្ងៃទី១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០។

៧១(១០) ប្រធានសក្តិដែលបណ្តាលឲ្យភាគីណាមួយបំពេញកាតព្វកិច្ចមិនបានក្នុងរយៈពេលមិនលើសពីបីខែ។

៧១(១១) សហគ្រាសជួបការលំបាកផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬសម្ភារៈធ្ងន់ធ្ងរ ឬការលំបាកជាពិសេសណាមួយ ដែលនាំឲ្យព្យួរសកម្មភាពសហគ្រាសមិនលើសពីពីរខែ។ ការព្យួរសកម្មភាពនេះត្រូវដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អធិការការងារ។ ដោយឡែកចំពោះការគណនាអតីតភាពការងារវិញ អតីតភាពការងារត្រូវតែផ្តល់ជូនកម្មករនិយោជិតនៅក្នុងអំឡុងពេលព្យួរកិច្ចសន្យា លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ។

ក. ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារបណ្តាលមកពីជំងឺ

នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការងារ ជំងឺចែកចេញជាពីរប្រភេទគឺជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈ និងជំងឺធម្មតា។ ច្បាប់ស្តីពីការងារផ្តល់ការការពារខុសគ្នាចំពោះជំងឺទាំងពីរប្រភេទ។ ដោយហេតុផលនេះ ទើបមាត្រា៧១(៣) និង៧១(៤) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ រំលេចករណីទាំងពីរនេះនៅក្នុងកថាខណ្ឌពីរផ្សេងគ្នា។ តាមន័យនៃច្បាប់នេះ ជំងឺធម្មតាត្រូវបាន អនុញ្ញាតឲ្យព្យួរកិច្ចសន្យាការងាររយៈពេលប្រាំមួយខែ។ លើសរយៈពេលនេះ ការបន្តព្យួរ ឬបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារគឺអាស្រ័យទៅលើនិយោជកជាអ្នកសម្រេច។ ចំពោះជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈវិញ ច្បាប់ស្តីពីការងារមិនបានកំណត់រយៈពេលសម្រាប់ការព្យួរនេះទេ ដែលនេះអាចត្រូវបានបកស្រាយថាជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈ មិនអាចយកធ្វើជាមូលហេតុស្របច្បាប់ដើម្បីបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារឡើយ។ ទាក់ទងនឹងប្រាក់ឈ្នួលវិញ កម្មករនិយោជិតដែលអវត្តមានដោយជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈមានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលជាធម្មតា ប្រសិនបើអវត្តមាននេះមានរយៈពេលមិនលើសពីបួនថ្ងៃ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើការខកខានបំពេញការងារមានរយៈពេលលើសពីបួនថ្ងៃ កម្មករនិយោជិតមានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់បំណាច់មួយពីនិយោជក⁴។ រីឯជំងឺធម្មតា កម្មករនិយោជិតនឹងមិនទទួលបានប្រាក់ឈ្នួល ឬប្រាក់បំណាច់ពីនិយោជកទេ។

ច្បាប់ស្តីពីការងារឆ្នាំ១៩៩៧ ពុំបានផ្តល់និយមន័យជាក់លាក់អំពីអ្វីដែលហៅថាជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈទេ គ្រាន់តែបញ្ជាក់ថាជំងឺបណ្តាលមកពីវិជ្ជាជីវៈទាំងអស់ត្រូវចាត់ទុកជាគ្រោះ

⁴ ហើល ចំរើន នីតិការងារ បោះពុម្ពផ្សាយឆ្នាំ២០០៦ ដោយបណ្ណាគារវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ទំព័រ ២៣០-២៣១។

ថ្នាក់ការងារ ហើយមានរបបគតិយុត្តដូចគ្នាទៅនឹងគ្រោះថ្នាក់ការងារដែរ^៥។ យោងឧបសម្ព័ន្ធ នៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមឆ្នាំ២០១៩ ជំងឺវិជ្ជាជីវៈសំដៅដល់សភាពនៃរោគសមុជ្ជាន ឬការកើតរោគដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តការងារក្នុងមុខរបរណាមួយជាកំណត់ ពេលគឺ រោគឬជំងឺដែលមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយនឹងកត្តានានានៃការងារ មានជាអាទិ៍ កំលុង ពេលធ្វើការ កន្លែងធ្វើការងារ របៀបធ្វើការងារ សារធាតុឬវត្ថុធាតុប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្ម បរិយាកាសនៃកន្លែងធ្វើការ ជាដើម ដែលអាចធ្វើឲ្យកើតរោគឬជំងឺ ទោះបីក្នុងកំលុងពេល ដែលសាមីជនកំពុងបំពេញការងារឬមុខរបរ ឬក្រោយកំលុងពេលដែលលែងបំពេញការងារ ឬមុខរបរទាំងនោះក្តី។

នៅក្នុងក្របខណ្ឌនីតិអន្តរជាតិការងារដែលមានប្រភពចេញពីអង្គការពលកម្មអន្តរ ជាតិ (ILO) ត្រង់ចំណុច ១.៣.៩ នៃឧបសម្ព័ន្ធរបស់អនុសាសន៍លេខ១៩៤ ដែលកែសម្រួល បញ្ជីរាយឈ្មោះជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ ឆ្នាំ២០១០ ហើយដែលនៅជាធរមានមកដល់ពេល នេះ បានកំណត់ជាជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈផងដែរចំពោះ “ប្រភេទមេរោគដែលមិនមានរាយឈ្មោះ ក្នុងបញ្ជីជំងឺឆ្លងខាងលើ ប៉ុន្តែអាចត្រូវបានបង្ហាញតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ឬត្រូវបានកំណត់ ស្របតាមវិធីសាស្ត្រ ឬតាមការអនុវត្តនៅកម្រិតជាតិ រវាងការកើតឡើងនៃមេរោគនោះ និង ការបង្កជាជំងឺដល់កម្មករនិយោជិត ក្នុងពេលដែលគាត់បំពេញការងារវិជ្ជាជីវៈ”។

បើតាមការបកស្រាយចំណុច ១.៣.៩ នៃអនុសាសន៍លេខ ១៩៤ គឺតម្រូវឲ្យមាន ចំណងទាក់ទងដោយផ្ទាល់រវាងអត្ថិភាពនៃមេរោគកូរ៉ូណា និងការបង្កទៅជាជំងឺកូវីដ-១៩ នៅកន្លែងធ្វើការងារ។ សម្រាប់លក្ខខណ្ឌទីមួយ មានន័យថា ត្រូវមានការបង្ហាញតាមបែប វិទ្យាសាស្ត្រឲ្យឃើញថា មេរោគដែលបង្កជាជំងឺនោះ គឺជាមេរោគកូរ៉ូណា រីឯលក្ខខណ្ឌទីពីរ តម្រូវឲ្យបង្ហាញថា មេរោគកូរ៉ូណានេះបានឆ្លងនៅកន្លែងដែលកម្មករនិយោជិតបំពេញការងារ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើអាចបង្ហាញថា មេរោគកូរ៉ូណាត្រូវបានចម្លងនៅក្នុងកន្លែងបំពេញការងារ នោះ កម្មករនិយោជិតត្រូវទទួលបានការការពារស្របតាមអនុសាសន៍លេខ១៩៤^៦។

^៥ មាត្រា ២៤៨ និងបន្តបន្ទាប់នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។

^៦ International Social Security Association, Can COVID-19 be considered an occupational disease? អត្ថបទចុះផ្សាយថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០។ សូមមើលគេហទំព័រ <https://www1.issa.int/news/can-covid-19-be-considered-occupational-disease>

ទោះជាយ៉ាងណា ប្រទេសជាសមាជិកនីមួយៗមិនបានកំណត់បញ្ជីរួមមួយដូចគ្នា ឬកំណត់លក្ខណវិនិច្ឆ័យដូចគ្នាឡើយ។ ជាក់ស្តែង មានប្រទេសជាច្រើនកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលជំងឺកូវីដ-១៩ និងការពិចារណាថាតើជំងឺកូវីដ-១៩ គួរ ឬមិនគួរត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាស្វ័យប្រវត្តិជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈ។ ឧទាហរណ៍ ប្រទេសអ៊ីតាលី បារាំង និងអាឡឺម៉ង់បានទទួលស្គាល់ជំងឺកូវីដ-១៩ ជាជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈដោយស្វ័យប្រវត្តិតែចំពោះបុគ្គលិកបំរើការងារក្នុងវិស័យសុខាភិបាល ប៉ុន្តែមិនទាន់ទទួលស្គាល់ដោយស្វ័យប្រវត្តិចំពោះបុគ្គលិកផ្សេងទៀតដែលងាយប្រឈមនឹងហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ដែរ ដូចជា នៅតាមសេវាដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ តាមផ្សារទំនើប ការដ្ឋានសាងសង់ ព្រមទាំងបុគ្គលិកការិយាល័យ⁷។

រដ្ឋាភិបាលបារាំងគ្រោងបង្កើតគណៈកម្មការជាតិមួយ ដើម្បីសម្រួលដល់ការកំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងវិធីសាស្ត្ររួម ក្នុងការទទួលស្គាល់ប្រភេទជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈចំពោះបុគ្គលិកដែលបំរើការងារក្នុងវិស័យផ្សេងទៀត ក្រៅពីបុគ្គលិកសុខាភិបាល។ នៅប្រទេសប៊ែលហ្ស៊ិក ក្រៅពីបុគ្គលិកដែលបំរើការងារក្នុងវិស័យសុខាភិបាល រដ្ឋាភិបាលប្រទេសនេះបានបន្ថែមការទទួលស្គាល់ជំងឺកូវីដ-១៩ ជាជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈដោយស្វ័យប្រវត្តិសម្រាប់បុគ្គលិកដែលធ្វើការនៅតាមហាងលក់ម្ហូបអាហារ និងភ្នាក់ងារប៉ូលីស⁸ ដោយសន្មតថាពួកគេប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩។

នៅតំបន់អាស៊ី រដ្ឋាភិបាលហុងកុងក្នុងសន្យាធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួនដើម្បីឲ្យស្របតាមអនុសាសន៍លេខ ១៩៤ របស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ តែរហូតដល់ពេលនេះពុំ

⁷ Ministère du Travail, de l'Emploi et de l'Insertion, Reconnaissance en maladie professionnelle des travailleurs atteints du COVID-19 អត្ថបទចុះផ្សាយថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០។ សូមមើលគេហទំព័រ <https://travail-emploi.gouv.fr/actualites/presse/communiqués-de-presse/article/reconnaissance-en-maladie-professionnelle-des-travailleurs-atteints-du-covid-19>; International Social Security Association, Can COVID-19 be considered an occupational disease?

⁸ OSH News, Belgium - Recognition of Covid-19 as an occupational disease extended to workers in essential services អត្ថបទចុះផ្សាយថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០។ សូមមើលគេហទំព័រ <https://osha.europa.eu/en/oshnews/be-recognition-covid-19-occupational-diseases-extended-critical-workers-essential>

ទាន់ឃើញលេចជារូបរាងនៅឡើយ។ រីឯប្រទេសម៉ាឡេស៊ី បន្ទាប់ពីសហជីពបានទាមទារឲ្យរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ជំងឺនេះជាជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈ ដោយលើកហេតុផលថា ជាការចាំបាច់បំផុតដើម្បីឲ្យនិយោជកទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការធានានូវសុខុមាលភាពបុគ្គលិកនៅកន្លែងធ្វើការរបស់ខ្លួន រដ្ឋាភិបាលម៉ាឡេស៊ីព្រមទទួលស្គាល់ជំងឺកូវីដ-១៩ ជាផ្នែកមួយនៃជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈ^៩។ ប្រទេសកម្ពុជាពុំបានដាក់បញ្ចូលជំងឺកូវីដ-១៩ ក្នុងបញ្ជីជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈទេ ដោយសារការគ្រប់គ្រងបានល្អមិនឲ្យមានការរីករាលដាលជំងឺនេះចូលក្នុងសហគមន៍ ពិសេសនៅក្នុងកន្លែងដែលកម្មករនិយោជិតបំពេញការងារ។

សរុបមក ប្រទេសជាច្រើនពុំទាន់បានទទួលស្គាល់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ឬដាក់បញ្ចូលជំងឺកូវីដ-១៩ ក្នុងបញ្ជីជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់កម្មករនិយោជិតជាទូទៅនៅឡើយ។ ទោះជាបែបនេះ យើងកត់សម្គាល់ឃើញថា មានប្រទេសមួយចំនួនទៀត ដូចជាប្រទេសអាហ្វ្រិកខាងត្បូង ប្រទេសកាណាដា ប្រទេសអ៊ីតាលី ១០ ប្រទេស ម៉ាឡេស៊ី បានទទួលស្គាល់ជំងឺកូវីដ-១៩ ជាជំងឺក្នុងវិជ្ជាជីវៈ ប្រសិនបើមានភស្តុតាងតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្របង្ហាញឲ្យឃើញ និងជឿជាក់ថា មានចំណងទាក់ទងដោយផ្ទាល់រវាងការឆ្លងជំងឺនេះនៅកន្លែងបំពេញការងាររបស់កម្មករនិយោជិតពិតមែន។

២. ការព្យាករណ៍សន្យាការងារដោយករណីប្រធានសក្តិ

ថ្វីបើច្បាប់ស្តីពីការងារទទួលស្គាល់ករណីប្រធានសក្តិ ប៉ុន្តែច្បាប់នេះពុំមានផ្តល់និយមន័យនៃប្រធានសក្តិទេ ហើយទោះជាក្រុមរដ្ឋប្បវេណីផ្តល់និយមន័យប្រធានសក្តិ តែនៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ការស្វែងរកសាលដីកា ឬសាលក្រមដែលមានភាពស៊ីចង្វាក់គ្នាក្នុងប្រទេសកម្ពុជាគឺជាការលំបាក ព្រោះការផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការដែលអាចស្វែងរកបានពុំទាន់ទូលំទូលាយនៅឡើយ។ ទន្ទឹមនេះ លទ្ធិ (Doctrine) ដែលកើត

⁹ ILO, Malaysian Social Security Organisation confirms Covid-19 is an occupational disease eligible for workers' compensation អត្ថបទចុះផ្សាយថ្ងៃទី១៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០។ សូមមើលគេហទំព័រ https://www.ilo.org/global/topics/geip/news/WCMS_741984/lang--en/index.htm

¹⁰ International Social Security Association, Can COVID-19 be considered an occupational disease?

ចេញពីទស្សនៈរបស់អ្នកច្បាប់ក៏ពុំសូវមានច្រើន។ ដូច្នេះ យើងនឹងសិក្សាករណីនេះដោយធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយច្បាប់ និងយុត្តិសាស្ត្ររបស់បណ្តាប្រទេសមួយចំនួន។

១. សញ្ញាណនៃប្រធានសក្តិក្នុងក្របខណ្ឌនីតិវដ្តប្បវេណីប្រៀបធៀប

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជាបានឲ្យនិយមន័យប្រធានសក្តិថា ជាព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងក្រៅឆន្ទៈ មិនអាចប៉ាន់ស្មានជាមុន និងមិនអាចជំនះបាន។ ការលើកឡើងពីករណីប្រធានសក្តិដើម្បីរួចផុតពីការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ឬការទទួលខុសត្រូវគឺជាសិទ្ធិរបស់ភាគីណាមួយនៃកិច្ចសន្យា ប៉ុន្តែចៅក្រមនឹងពិនិត្យមើលលក្ខខណ្ឌនីមួយៗថាអាចទទួលយកបាន ឬអត់ ហើយថាតើលក្ខខណ្ឌទាំងបីដូចបានរៀបរាប់ខាងលើបំពេញគ្រប់ហើយឬនៅ។ ជាទូទៅ ករណីដែលរាប់ថាជាប្រធានសក្តិមានជាអាទិ៍ គ្រោះធម្មជាតិ រញ្ជួយដី ភ្នំភ្លើង សង្គ្រាម ឬជាអំពើរបស់អាជ្ញាធររដ្ឋ ដែលនាំឲ្យការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចមិនអាចប្រព្រឹត្តិទៅបានតាមការសន្យារបស់គូភាគីនៃកិច្ចសន្យា។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃប្រទេសវៀតណាម ត្រង់មាត្រា១៥៦(១) ចែងថា ប្រធានសក្តិគឺជាព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលកើតឡើងជាសត្យានុម័ត ដែលមិនអាចដឹងជាមុនបាន ហើយដែលមិនអាចជួសជុល ឬទប់ស្កាត់បានតាមគ្រប់មធ្យោបាយដែលមាន និងស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន។

យោងមាត្រា១២១៨(១) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសបារាំង ប្រធានសក្តិគឺជាព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងហួសពីការគ្រប់គ្រងបានរបស់កូនបំណុល ដែលមិនអាចដឹងបានដោយហេតុផលសមស្របនៅពេលចុះកិច្ចសន្យា ហើយអានុភាពរបស់វាមិនអាចទប់ស្កាត់បានតាមរយៈមធ្យោបាយសមស្របនានា ដែលនាំឲ្យកូនបំណុលមិនអាចអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនបាន។

រីឯច្បាប់របស់ប្រទេសជប៉ុន ដែលជាប្រភពចម្បងនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៧ មិនបានផ្តល់និយមន័យ និងលក្ខខណ្ឌអ្វីទៅដែលអាចចាត់ជាប្រធានសក្តិទេ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ចៅក្រមជប៉ុនទទួលស្គាល់ករណីមួយចំនួនថាជាប្រធានសក្តិទៅតាមការបកស្រាយស្មារតីនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងស្មារតីនៃបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៃក្រមនេះ ដូចជា

វិធានពាក់ព័ន្ធនឹងការមិនអាចអនុវត្តបាននៃកិច្ចសន្យា ការរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវកិច្ចសន្យាជាដើម¹¹។

តាមនិយមន័យខាងលើ យើងសង្កេត និងសន្និដ្ឋានបានថា ច្បាប់នៃបណ្តាប្រទេសនានាកំណត់និយមន័យ និងលក្ខខណ្ឌនៃប្រធានសក្តិ ឬទទួលស្គាល់លក្ខខណ្ឌប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ដែលជារួមគឺព្រឹត្តិការណ៍មិនត្រូវបានដឹងមុនដោយភាគីនៅពេលចុះកិច្ចសន្យា ព្រឹត្តិការណ៍ ឬហេតុការណ៍នោះពិតជាមិនអាចទប់ទល់បាន ហើយវាពិតជាបានកើតឡើងក្រៅពីឆន្ទៈរបស់គូភាគីមែន។

នៅក្នុងសំណុំរឿង Yin Wenmin តទល់នឹង ក្រុមហ៊ុន Sanya Changyuan Property Development ក្រុមហ៊ុនបានចុះកិច្ចសន្យាលក់-ទិញ ផ្ទះជាមួយលោក Yin នៅថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០២។ តាមរយៈកិច្ចសន្យានេះ ក្រុមហ៊ុនត្រូវប្រគល់ផ្ទះជូនអតិថិជនខ្លួនយ៉ាងយូរត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣។ ជាអកុសល ជំងឺសារ (SARS) បានផ្ទុះ រីករាលដាលចាប់ពីត្រីមាសទីមួយឆ្នាំ២០០៣ ដែលតម្រូវឲ្យរដ្ឋាភិបាលចិនចាត់វិធានការរឹតបន្តឹងមិនឲ្យក្រុមហ៊ុននានាជ្រើសរើសបុគ្គលិក មកពីខាងក្រៅទីក្រុងដែនកោះភាគខាងត្បូងនេះទេ។ ដូច្នេះ ក្រុមហ៊ុនបានបញ្ចប់ការសាងសង់របស់ខ្លួនយឺតយ៉ាវរយៈពេលប្រាំមួយខែ ពីព្រោះកម្មករនិយោជិតភាគច្រើនដែលត្រូវបានជ្រើសរើសមកធ្វើការមុនពេលរដ្ឋាភិបាលរឹតបន្តឹង គឺស្ថិតនៅខាងក្រៅដែនកោះ។ សាលាដំបូងនៃទីក្រុង Sanya បានយល់ឃើញថាការកើតឡើង និងការរីករាលដាលនៃជំងឺសារគឺជាករណីដែលគូភាគីមិនបានដឹងជាមុន ហើយក៏មិនអាចទប់ស្កាត់បាន។ ដូច្នេះ ករណីនៃការយឺតយ៉ាវក្នុងការប្រគល់ផ្ទះដែលបានលក់-ទិញ ជាករណីប្រធានសក្តិ ដែលបង្អាក់ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់គូភាគីមួយរយៈពេលប៉ុណ្ណោះ¹²។

¹¹ Baker Mc Kenzie, Force Majeure Under Japanese Law, 19 March 2020; គេហទំព័រ <https://www.bakermckenzie.com/en/insight/publications/2020/03/force-majeure-under-japanese-law> ចូលមើលនៅថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០។

¹² ជំងឺកូវីដ-១៩ និងប្រធានសក្តិ ៖ ការសិក្សាប្រៀបធៀបករណីប្រទេសចិន និងប្រទេសបារាំង ដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ https://www.dalloz-actualite.fr/dossier/coronavirus-et-force-majeure-comparaison-entre-chine-et-france#.Xr-H0ttS_IU ចូលមើលថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០។

ក្នុងសំណុំរឿង Wang Ting តទល់នឹង ធនាគារកសិករចិន លោក Wang បានទៅខ្ចីលុយពីធនាគារកសិករចិនក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៣ ក្រោយពេលជំងឺសារបានផ្ទុះឡើងបន្តិចក្នុងត្រីមាសទីមួយនៃឆ្នាំដដែល។ កិច្ចសន្យាខ្ចីលុយនេះបានចែងថា លោក Wang មានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់រំលស់មកធនាគារវិញជារៀងរាល់ខែ ប៉ុន្តែគាត់មិនអាចអនុវត្តកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់ទេ ដោយលើកមូលហេតុប្រធានសក្តិ។ សាលាដំបូងនៃខេត្ត Guangzhou បានយល់ឃើញថា ជំងឺសារបានកើតឡើងនៅមុនពេលចុះកិច្ចសន្យា ដូច្នេះ លក្ខខណ្ឌនៃការមិនអាចព្យាករជាមុន មិនត្រូវបានបំពេញទេក្នុងករណីនេះ¹³។

ក្នុងការអនុវត្ត ប្រសិនបើកិច្ចសន្យារបស់គូភាគីបានបញ្ចូលប្រការ ឬលក្ខខណ្ឌដែលយោងដល់ការហាមឃាត់ពីសំណាក់អាជ្ញាធររដ្ឋ ករណីនេះពុំចោទជាបញ្ហាទេ ព្រោះគូភាគីបានព្រមព្រៀងបញ្ចូលជាលក្ខខណ្ឌច្បាស់លាស់រួចហើយ។ តែប្រសិនវិធានការផ្អាក ឬរឹតបន្តឹងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវបានបញ្ចូលជាករណីប្រធានសក្តិទេ ក៏ភាគីដែលរងផលប៉ះពាល់នៅតែអាចលើកយកនិយមន័យទូទៅនៃ ប្រធានសក្តិដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់មកអនុវត្តបានដែរ¹⁴ ដរាបណាមានសេចក្តីសម្រេចជាក់លាក់ដោយអាជ្ញាធររដ្ឋឲ្យផ្អាកជាណ្តោះអាសន្ន ដូចជាមណ្ឌលកំសាន្តមនុស្សពេញវ័យ ម៉ាស្សា ស្ប៉ា ជាដើម ។

២. ប្រធានសក្តិក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការងារ

មាត្រាមួយចំនួននៃច្បាប់នេះបានទទួលស្គាល់ប្រធានសក្តិជាមូលហេតុនៃការព្យួរ ឬបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារ។ មាត្រា៧១(១០) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារកំណត់រយៈពេលការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារដោយករណីប្រធានសក្តិត្រឹមរយៈពេលបីខែប៉ុណ្ណោះ។ លើសពីរយៈពេលនេះ ច្បាប់ទំនងអនុញ្ញាតឲ្យនិយោជកបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងាររបស់បុគ្គលិកបានដោយឈរលើមូលហេតុប្រធានសក្តិដដែលនេះ។ មាត្រា៨៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារបានកំណត់ជាករណីប្រធានសក្តិសម្រាប់និយោជក រួមមាន ករណីនៃការបិទទ្វារសហគ្រាសដែលត្រូវបានតម្រូវ

¹³ ជំងឺកូវីដ-១៩ និងប្រធានសក្តិ ៖ ការសិក្សាប្រៀបធៀបករណីប្រទេសចិន និងប្រទេសបារាំង ។

¹⁴ Ly Tayseng, Covid-19 Pandemic : Force majeure and legal consequences, អត្ថបទចុះផ្សាយក្នុងកាសែត ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ ថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។ អាចចូលមើលតាមរយៈតំណ <https://www.phnompenhpost.com/opinion/covid-19-pandemic-force-majeure-and-legal-consequences>

ដោយអាជ្ញាធរសាធារណៈ និងមហន្តរាយ “ទឹកជំនន់ រញ្ជួយដី សង្គ្រាម” ដែលមិនអាចឲ្យ បន្តការងារបានអស់ពេលយ៉ាងយូរ។

ទោះជាបែបនេះក្តី ការបញ្ឈប់សកម្មភាពសហគ្រាសដោយការក្ស័យធន ឬការជម្រះ បញ្ជីតាមផ្លូវតុលាការមិនត្រូវចាត់ទុកជាករណីប្រធានសក្តិទេ។

ចំពោះសំនួរថាតើជំងឺកូវីដ-១៩ អាចចាត់ជាករណីប្រធានសក្តិដែរ ឬទេ នៅក្នុងក្រប ខណ្ឌនៃទំនាក់ទំនងការងារនោះ បច្ចុប្បន្ននេះពុំទាន់មានសេចក្តីសម្រេចណាមួយជាផ្លូវការ នៅឡើយទេនៅក្នុងយុត្តាធិការតុលាការកម្ពុជា រួមទាំងតុលាការបរទេសផង។ ទោះយ៉ាង ណា យើងអាចនិយាយជារួមថា ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាការងារត្រូវបានចុះនៅក្រោយការផ្ទុះ រីក រាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩ និយោជកមិនអាចផ្តាច់កិច្ចសន្យាការងារដោយយកមូលហេតុប្រធាន សក្តិបានទេ ពីព្រោះលក្ខខណ្ឌនៃការមិនអាចដឹងជាមុន មិនត្រូវបានបំពេញនៅក្នុងករណី នេះ។ មួយវិញទៀត ចំពោះលក្ខខណ្ឌអំពីព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងក្រៅឆន្ទៈរបស់គូភាគី វិញ វាច្បាស់ណាស់ថា គូភាគីនៃកិច្ចសន្យាការងារពុំមែនជាអ្នកបង្កើត ឬបង្កឲ្យកើតមានជំងឺ ឆ្លងបែបនេះនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ លក្ខខណ្ឌនៃការមិនអាចទប់ទល់បាន ដែលជាលក្ខខណ្ឌ ត្រូវវិនិច្ឆ័យនៅពេលអនុវត្តកិច្ចសន្យាការងារនោះ ទើបជាការលំបាកខ្លាំង។ បើពិនិត្យមើល ករណីជាក់ស្តែង ជំងឺកូវីដ-១៩ មិនបានឆ្លងរីករាលដាលចូលសហគមន៍ដែលនាំឲ្យនិយោជក និងនិយោជិតមិនអាចអនុវត្តកាតព្វកិច្ចស្របតាមកិច្ចសន្យាការងារបាននោះទេ។ ការអនុវត្ត តាមវិធានអនាម័យ វិធានគម្លាតសង្គមនៅតាមកន្លែងធ្វើការងារ រួមទាំងការរឹតបន្តឹងការធ្វើ ដំណើរចូលក្នុងប្រទេស គឺជាកត្តាសត្យានុម័តដែលបង្ហាញថា លក្ខខណ្ឌទីបីនៃប្រធានសក្តិ (ការមិនអាចទប់ទល់បាន) មិនត្រូវបានបំពេញនៅក្នុងករណីនេះទេ។ ដោយឡែក ចំពោះ ការអាក់ខានមួយរយៈពេលដោយការផ្អាកការបញ្ជាទិញពីបរទេស ឬខ្វះវត្ថុធាតុដើមដើម្បី ផ្គត់ផ្គង់ការផលិត ឬការផ្អាកសកម្មភាពអាជីវកម្មដោយការសម្រេចចិត្តពីម្ចាស់អាជីវកម្មក្នុង អំឡុងនៃការរីករាលដាលជំងឺ អាចត្រូវបានបកស្រាយថា ជាការទទួលខុសត្រូវក្នុងកិច្ចសន្យា រវាងអ្នកបញ្ជាទិញ និងនិយោជក ខណៈពេលដែលព្រំដែនពាណិជ្ជកម្ម ការដឹកជញ្ជូន នៅតែ បើកចំហរ ឬការហាមឃាត់មិនឲ្យធ្វើដំណើរពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយត្រូវបានបន្ទុះ បន្ថយជាបន្តបន្ទាប់។

ជារួម ការកាត់បន្ថយ ការផ្អាក ឬការបញ្ឈប់សកម្មភាពអាជីវកម្មមួយចំនួននៅកម្ពុជា (ក្រៅពីការសម្រេចឲ្យផ្អាកជាផ្លូវការពីរាជរដ្ឋាភិបាល) ទំនងពិបាកទទួលបានការយល់ព្រមពី

តុលាការដែលពិនិត្យតឹងរឹងទៅលើលក្ខខណ្ឌទាំងបីនៃប្រធានសក្តិ។ ស្រដៀងគ្នានេះ ទោះ ភាគីនៃកិច្ចសន្យាលើកឡើងពីអលទ្ធភាពនៃការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចដោយមូលហេតុសង្គម ឬ សេដ្ឋកិច្ច ស្របតាមមាត្រា៣៩២(១) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក៏ចៅក្រមនឹង ពិនិត្យ វាយតម្លៃជា សត្យានុម័ត ផ្អែកលើស្ថានភាពជាក់ស្តែង មិនខុសពីករណីប្រធានសក្តិដែរ។

គ. ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារបណ្តាលមកពីការលំបាកផ្នែកសម្ភារៈឬសេដ្ឋកិច្ចធ្ងន់ធ្ងរ

ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលនាពេលកន្លងមក បានបកស្រាយស្របគ្នាក្នុងការអនុវត្ត វាក្យខ័ណ្ឌទី១១ នៃមាត្រា៧១ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារថា ការលំបាកផ្នែកសម្ភារៈ ឬសេដ្ឋកិច្ច ធ្ងន់នេះជាហេតុផលដែលអាចអនុញ្ញាតឲ្យនិយោជកព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ ប្រសិនបើនិយោ- ជកបំពេញលក្ខខណ្ឌពីរយ៉ាងដូចខាងក្រោម គឺ៖

- ការព្យួរសកម្មភាពនេះត្រូវដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អធិការការងារ
- ការព្យួរការងារនេះមិនត្រូវឲ្យលើសពីពីរខែ

ជាទូទៅ នៅពេលទទួលបានសំណើសុំព្យួរកិច្ចសន្យាការងារពីនិយោជក អធិការការងារ នឹងចុះធ្វើការពិនិត្យមើលថាតើសហគ្រាស ឬក្រុមហ៊ុនដែលបានស្នើសុំនោះពិតជាបានជួប ប្រឈមនឹងបញ្ហាខ្វះសម្ភារៈដូចជាខ្វះការផ្គត់ផ្គង់វត្ថុធាតុដើម ឬខាតបង់នូវប្រាក់ចំណេញជា បន្តបន្ទាប់ ឬយ៉ាងណា តាមរយៈការពិនិត្យមើលរបាយ-ការណ៍សវនកម្មរបស់សហគ្រាស ឬ ក្រុមហ៊ុននោះជាដើម។ ទន្ទឹមនោះ អធិការការងារក៏នឹងពិនិត្យមើលផងដែរថា តើចំនួនកម្ម ករនិយោជិតដែលនិយោជកបានស្នើសុំព្យួរនោះសមស្របឬសមាមាត្រដែរ ឬទេ ធៀបនឹង ផលប៉ះពាល់ផ្នែកណាមួយ ឬច្រើន ឬទាំងស្រុងដែលសហគ្រាស ឬអាជីវកម្មបាន និងកំពុង តែជួបប្រឈម។

ការសម្រេចព្យួរកិច្ចសន្យាការងារកម្មករនិយោជិតដោយពុំជូនដំណឹងទៅក្រសួងការងារ និងពុំទទួលបានការអនុញ្ញាតជាមុនពីអធិការការងារ មិនត្រូវបានចាត់ទុកជាការព្យួរកិច្ច សន្យាស្របតាមខ្លឹមសារនៃច្បាប់ស្តីពីការងារឡើយ។ ជាគោលការណ៍ ការព្យួរកិច្ចសន្យា ការងារដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវពីក្រសួងការងារមិនតម្រូវឲ្យនិយោជកបើក

ប្រាក់ឈ្នួលដល់កម្មករនិយោជិតសម្រាប់រយៈពេលដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យព្យួរទេ លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយដែលតម្រូវដូច្នេះ¹⁵។

ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលធ្លាប់បានចេញសេចក្តីបង្គាប់ស៊ីចង្វាក់គ្នា ដោយបង្គាប់ឲ្យនិយោជកបើកប្រាក់ឈ្នួល១០០% ជូនកម្មករនិយោជិតនៅក្នុងករណីដែលនិយោជកជួបប្រឈមនូវវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ប៉ុន្តែមិនបានគោរពតាមលក្ខខណ្ឌនៃការព្យួរកិច្ចសន្យាដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៧១(១១) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។ នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ ២០២/១៦ មីរ៉េ អីតែរីល (ខេមបូឌា) ខុអិលធីឌី និយោជកបានសម្រេចព្យួរកិច្ចសន្យាការងាររបស់បុគ្គលិកខ្លួនទាំងអស់រយៈពេលពីរខែ ដោយសារតែនិយោជកពុំទទួលបានការបញ្ជាទិញ ហើយការព្យួរនេះពុំបានទទួលការអនុញ្ញាតពីអធិការការងារជាមុនទេ។ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ កម្មករនិយោជិតបានឯកភាពទទួលយកប្រាក់ឈ្នួលចំនួនតែ ៣៥ ដុល្លារ ក្នុងម្នាក់ៗសម្រាប់រយៈពេលដែលព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី តាមបណ្តឹងទាមទាររបស់កម្មករនិយោជិតនាពេលក្រោយមក ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលបានបង្គាប់ឲ្យនិយោជកបង់ប្រាក់ឈ្នួលពេញ១០០% ជូនដល់កម្មករនិយោជិត បើទោះបីជានិយោជកគ្មានការងារឲ្យកម្មករនិយោជិតធ្វើក៏ដោយ។ ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលបានអះអាងថា ការសម្រេចព្យួរកិច្ចសន្យាការងារគឺពុំស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីការងារត្រង់មាត្រា៧១(១១)។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល ក៏បានសន្និដ្ឋានដែរថាការព្រមព្រៀងនេះផ្ទុយទៅ

¹⁵ មាត្រា៧២នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ៖ ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារនាំឲ្យប៉ះពាល់តែកាតព្វកិច្ចសំខាន់ៗនៃកិច្ចសន្យាការងារ ពោលគឺកាតព្វកិច្ចដែលកម្មករនិយោជិតត្រូវធ្វើការឲ្យនិយោជក និងកាតព្វកិច្ចដែលនិយោជកត្រូវផ្តល់ប្រាក់ឈ្នួលដល់កម្មករនិយោជិត លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយដែលកំណត់ឲ្យនិយោជកផ្តល់ប្រាក់ឈ្នួលឲ្យកម្មករនិយោជិត។ ពាក្យថា បទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ (ឬបដិប្បញ្ញត្តិ) នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការងារគឺមានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា១៣ ដែលនិយាយពីលក្ខណៈជាសេចក្តីបង្គាប់សាធារណៈនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។ យោងមាត្រា១៣(១)នៃច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់ស្តីពីការងារមានលក្ខណៈជាសេចក្តីបង្គាប់សាធារណៈ រៀបរាប់លែងតែមានបដិប្បញ្ញត្តិ បញ្ជាក់ច្បាស់។ ដូច្នេះ វិធានទាំងអស់ដែលកើតឡើងដោយការសម្រេចចិត្តជាឯកតោភាគីក្តី ដោយកិច្ចសន្យា ឬអនុសញ្ញាណាមួយក្តី ដែលមិនគោរពបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះឬដែលមិនគោរពអត្ថបទទាំងឡាយដែលណែនាំ អនុវត្តច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជាមោឃៈ ដោយពេញច្បាប់។ ដោយឡែកកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រា១៣ នៃច្បាប់ដដែលនេះ អនុញ្ញាតឲ្យប្រភពឯកជននៃនីតិការងារ ដូចជា កិច្ចសន្យាការងារ អនុញ្ញាត ឬការសម្រេចជាឯកតោភាគីរបស់និយោជក ដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ និងសិទ្ធិប្រសើរជាងច្បាប់ មានសុពលភាពអនុវត្តដោយមិនចាត់ទុកថាផ្ទុយនឹងច្បាប់ ឬត្រូវចាត់ទុកថាមោឃៈទេ។

នឹងមាត្រា១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ព្រោះមាត្រានេះអនុញ្ញាតឲ្យមានបដិប្បញ្ញត្តិ ចំពោះ ករណីទាំងឡាយដែលចែងការពារផលប្រយោជន៍ល្អប្រសើរជាងច្បាប់តែប៉ុណ្ណោះ។ ហេតុ ដូច្នេះ ការព្រមព្រៀងទទួលយកប្រាក់ឧបត្ថម្ភតែ ៣៥ ដុល្លា ក្នុងមួយខែ ចាត់ទុកថាផ្ទុយទៅ នឹងច្បាប់ស្តីពីការងារ។

ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ឬសម្ភារៈធ្ងន់ធ្ងរដែលនាំឲ្យសកម្មភាពសហគ្រាស ឬអាជីវកម្មត្រូវបានកាត់បន្ថយ និយោជក និងកម្មករនិយោជិតខ្លះបានចរចាកែប្រែលក្ខខណ្ឌ បំពេញការងារ និងប្រាក់ឈ្នួល ដោយមិនជ្រើសរើសការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ ឬផ្អាកអាជីវ កម្ម។ ច្បាប់ស្តីពីការងារត្រង់មាត្រា៦៥ ចែងថាកិច្ចសន្យាការងារ គឺជាកិច្ចសន្យាដែលបង្កើត ឲ្យមានទំនាក់ទំនងផ្នែកការងាររវាងកម្មករនិយោជិតនិងនិយោជក។ កិច្ចសន្យានេះត្រូវស្ថិត នៅក្រោមវិធានអាជ្ញាធរតិ ហើយអាចនឹងធ្វើទៅតាមទម្រង់ដែលភាគីទាំងសងខាងព្រមព្រៀង គ្នា។ តាមមាត្រា៣១១នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី កិច្ចសន្យាគឺជាកិរិយាដែលបុគ្គលពីរនាក់ ឬច្រើន នាក់ មានឆន្ទៈត្រូវគ្នាព្រមបង្កើត កែប្រែឬរំលត់នូវកាតព្វកិច្ច។ ដូច្នេះ ការកែប្រែកិច្ចសន្យា តាមការព្រមព្រៀងរវាង គូភាគី គឺមិនផ្ទុយទៅនឹងច្បាប់ ជាពិសេសមាត្រា១៣ នៃច្បាប់ ស្តីពីការងារទេ។

បញ្ហាមួយទៀតដែលអាចនឹងចោទឡើងដែរនោះគឺថា បន្ទាប់ពីរយៈពេលពីរខែដែល ច្បាប់ស្តីពីការងារបានកំហិតជាលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ តើនិយោជកអាច ស្នើសុំបន្តព្យួរកិច្ចសន្យានេះថែមទៀតបានដែរ ឬ ទេ ប្រសិនបើស្ថានភាពនៃវិបត្តិនៅតែបន្ត អូសបន្លាយ? មាត្រា៧១(១១) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារហាក់មានភាពស្រពិចស្រពិលរវាងថា តើ រយៈពេលពីរខែដែលច្បាប់អនុញ្ញាត ជារយៈពេលនៃការព្យួរកិច្ចសន្យាមួយ លើកៗ ឬក៏ជា រយៈពេលសរុបនៃការព្យួរដែលមិនត្រូវលើសពីរខែ។ មាត្រា៦៧(២) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ចែងថា កិច្ចសន្យាការងារដែលធ្វើឡើង ដោយមានការព្រមព្រៀងគ្នា ដោយមានកំណត់ ចំណាំលាពិតប្រាកដមិនអាចមានរយៈពេលលើសពីពីរឆ្នាំបានឡើយ។ កិច្ចសន្យានេះអាចបន្ត សាជាថ្មីម្តង ឬច្រើនដងបាន ដរាបណាការបន្តសារជាថ្មីនោះមានចំណែកអតិបរមាមិនលើស ពីពីរឆ្នាំ។ មាត្រា៧១(៣) នៃច្បាប់ដដែលចែងថា កិច្ចសន្យាការងារត្រូវព្យួរដោយមូលហេតុ អវត្តមានកម្មករនិយោជិតក្នុងករណីមានជំងឺដែលមានគ្រូពេទ្យផ្លូវការបានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។

ចិរវេលានៃអវត្តមាននោះត្រូវបានកំណត់ត្រឹមប្រាំមួយខែ ប៉ុន្តែអាចពន្យារបានរហូតដល់មានអ្នកជំនួស។

បើពិនិត្យមើលបទប្បញ្ញត្តិដែលបានលើកឡើងខាងលើ យើងសង្កេតឃើញថាការកំណត់ចិរវេលាជាក់លាក់ណាមួយ ដោយវិធានទាំងនោះអាចនឹងពន្យារទៅទៀតបានល្អិកណាមានការអនុញ្ញាត ដែលត្រូវបានកំណត់ជាក់លាក់នៅក្នុងវិធានទាំងនោះ។ ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល¹⁶ ហាក់អនុម័តយកនូវការព្យួររយៈពេលពីរខែដែលអាចបន្តរយៈពេលពីរខែទៀតបាន ដរាបណារយៈពេលនៃការបន្តនោះមានចិរវេលាមិនលើសពីពីរខែ ហើយត្រូវទទួលបានការអនុញ្ញាតជាមុនពីអធិការការងារ។ នៅក្នុងសំណុំរឿងក្រុមហ៊ុន ជីន យី ហ្គេមេន ក្រុមហ៊ុន មានសកម្មភាពចម្បងផ្នែកកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់។ ក្រុមហ៊ុននេះ មានកម្មករនិយោជិតសរុបចំនួន១១៧៤នាក់។ ដោយសារជួបបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច ពោលគឺគ្មានការបញ្ជាទិញសម្លៀកបំពាក់ និយោជកបានដាក់ពាក្យស្នើសុំព្យួរកិច្ចសន្យាការងារបុគ្គលិកចំនួនពីរខែគឺពីខែវិច្ឆិកា ដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ប៉ុន្តែដោយសារស្ថានភាពនៅតែមិនល្អប្រសើរនោះ ចាប់ពីខែមករា រហូតដល់ពេលក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលបើកសវនាការ (ថ្ងៃទី២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០) និយោជកបានបន្តព្យួរកិច្ចសន្យាការងាររបស់និយោជិត ដោយមិនបានស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីអធិការការងារ ហើយការបន្តព្យួរក្រោយរយៈពេលព្យួរពីរខែដំបូងនោះមានការស្រុះស្រួលគ្នាជាមួយកម្មករនិយោជិត។ និយោជិតយល់ព្រមមិនទទួលយកប្រាក់ឈ្នួល និងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗ រហូតដល់ពេលណាក្រុមហ៊ុនមានការងារឲ្យបុគ្គលិកធ្វើឡើងវិញ។ សេចក្តីបង្គាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ គឺមិនខុសពីសេចក្តីបង្គាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលនៅក្នុងសំណុំរឿងមុនៗទេ ពួកគាត់ពិនិត្យតែទៅលើលក្ខខណ្ឌ ថាតើការសុំព្យួរកិច្ចសន្យាពីខែមករា មានការឯកភាពពីអធិការការងារដែរឬទេ ហើយថាតើការព្យួរម្តងៗនោះមិនលើសពីរយៈពេលពីរខែ ឬយ៉ាងណា។ ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលក្នុងសំណុំរឿងនេះ មិនបានពិចារណាថាការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារពីរខែដំបូងគឺជាឧបសគ្គក្នុងការស្នើសុំបន្តព្យួរកិច្ចសន្យាការងារថែមទៀតនោះទេ។ ទោះបីជាក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលមិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់ៗក៏ដោយ តែយើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា បើតាមក្រុម

¹⁶ សេចក្តីបង្គាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល លេខ០១១/២០ ជីន យី ហ្គេមេន ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

ប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារអាចមានរយៈពេលលើសពីពីរខែ ដរាបណា ការព្យួរមួយលើកៗមិនលើសពីពីរខែ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញសេចក្តីណែនាំជាបន្តបន្ទាប់ស្តីពីវិធានការបន្ថែមសំដៅជួយ ដល់វិស័យឯកជន និងកម្មករ និយោជិតដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការផ្ទុះរីករាល ដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។ ជាក់ស្តែង ដើម្បីកុំឲ្យកម្មករ និយោជិតដែលធ្វើការក្នុងវិស័យឯកជន ទទួលរងផលប៉ះពាល់កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ដោយការបាត់បង់ចំណូលពីការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញវិធានការជាបន្តបន្ទាប់ចំនួនប្រាំមកហើយ គិតមកទល់នឹងពេល នេះ ដែលក្នុងនោះវិធានការជំទី១¹⁷ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភចំនួន២០% រីឯ និយោជកត្រូវផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភចំនួន៤០% នៃប្រាក់ខែគោល ១៩០ ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក សម្រាប់ជូនដល់កម្មករនិយោជិតដែលព្យួរកិច្ចសន្យាការងារនៅក្នុងវិស័យកាត់ដេរ ផលិត ស្បែកជើង និងកាបូប ដែលបណ្តាលពីខ្វះវត្ថុធាតុដើម។ ដើម្បីបានទទួលនូវការឧបត្ថម្ភនេះ កម្មករនិយោជិតត្រូវចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលខ្លីៗពីមួយទៅពីរសប្តាហ៍ ដែលនឹងរៀបចំ ដោយក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ នៅតាមបណ្តាញរោងចក្រ សហគ្រាស។ ចំពោះវិធានការជំទី២¹⁸ គឺការបន្តវិធានការជំទី១ និងការពន្លាតអត្ថប្រយោជន៍ដូចគ្នានេះទៅ ដល់កម្មករនិយោជិត ដែលបំរើការងារនៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ រួមមាន សណ្ឋាគារ ផ្ទះ សំណាក់ ភោជនីយដ្ឋាន និងក្រុមហ៊ុនភ្នាក់ងារទេសចរណ៍ ដែលបានចុះបញ្ជីជាមួយអគ្គ នាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

ជាការកត់សម្គាល់ ការអនុវត្តវិធានការជំទី១ និងទី២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការបណ្តុះបណ្តា លវិជ្ជាជីវៈគឺមានការលំបាកក្នុងការអនុវត្ត ដោយសារតែមានការព្រួយបារម្ភខ្លាំងពីការរីករាល ដាលជំងឺកូវីដ-១៩ ទៅក្នុងសហគមន៍ និងការប្រកាសបិទជាបណ្តោះអាសន្ននូវគ្រឹះស្ថាន

¹⁷ សាររបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជូនជនរួម ជាតិស្តីពីវិធានការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់ពីជំងឺរលាកផ្លូវដង្ហើមធ្ងន់ធ្ងរ (កូវីដ-១៩) និងការព្យួរភាពអនុគ្រោះពន្ធលើទំនិញមួយចំនួន ក្រោមកម្មវិធី “ទំនិញគ្រប់មុខ លើកលែងអាវុធ” (EBA) ថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។ សូមមើល <https://pressocm.gov.kh/archives/63937>

¹⁸ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីសេចក្តីណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាស្តីពីវិធាន ការបន្ថែមសំដៅជួយដល់វិស័យឯកជន និងកម្មករនិយោជិតដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការរីករាល ដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។ សូមមើល [https:// www.cpp.org.kh/details/192984](https://www.cpp.org.kh/details/192984)

សិក្សាអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រោយការដាក់ចេញវិធានការទាំងពីរជំនាន់លើនេះ រួច^{១៩}។ ប៉ុន្តែវិធានការទាំងពីរជំនាន់ នៅតែមានសុពលភាព ជាពិសេសនៅពេលកម្មករ និយោជិតដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យល្បួងកិច្ចសន្យាការងារ បានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌចូលរួម វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញទន់នាពេលណាមួយដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយក្រសួង។

នៅថ្ងៃទី០៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រកាសដាក់ចេញវិធានការជំនាញទី៣ ដែលមានសុពលភាពចាប់ពីថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ សម្រាប់រយៈពេលបណ្តោះ អាសន្នពីរខែ^{២០} ដោយក្នុងនោះ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភចំនួន៤០ដុល្លារសហ រដ្ឋអាមេរិក ហើយកំណត់ឲ្យនិយោជកក្នុងវិស័យវាយនភណ្ឌកាត់ដេរ ផលិតស្បែកជើង និង ផលិតផលធ្វើដំណើរ និងកាបូប ត្រូវជួយចេញបន្ថែមចំនួន៣០ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក។ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានសម្រេចជួយផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភដូចគ្នានេះដែរ ជូនដល់កម្មករនិយោជិតក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ប៉ុន្តែមិនបានកំណត់ ឬតម្រូវឲ្យម្ចាស់សណ្ឋាគារ ផ្ទះសំណាក់ ភោជនីយដ្ឋាន និងភ្នាក់ងារទេសចរណ៍ ជួយបង់បន្ថែមទេ ពោលគឺអនុវត្តតាមគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត។ ដោយឡែកលក្ខខណ្ឌនៃការចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈរយៈពេលខ្លីចន្លោះ ពីមួយទៅ ពីរសប្តាហ៍ ដើម្បីទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភទាំងនេះ ត្រូវបានដកចេញផងដែរ។ ទាក់ទងនឹង វិធានការជំនាញទី៤, ទី៥ និងទី៦^{២១} គឺជាការបន្តជួយផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភដល់កម្មករនិយោជិតចំនួន

¹⁹ អត្ថបទចុះផ្សាយថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ដោយកាសែតភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ក្រោមចំណងជើងថា៖ ក្រសួងអប់រំ ប្រកាសបិទសាលារៀនទាំងអស់ជាបណ្តោះអាសន្ននៅរាជធានីភ្នំពេញ និងក្រុងសៀមរាប ចាប់ពីថ្ងៃនេះតទៅដោយសារកូវីដ១៩។ សូមមើល [https:// www.postkhmer.com](https://www.postkhmer.com)។ សេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា លេខ ១៣ អយក, សណន ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការចាប់ផ្តើមវិស្សមកាលតូច និងការឈប់សម្រាកមុនកាលកំណត់សម្រាប់គ្រឹះស្ថានសិក្សាគ្រប់កម្រិត គ្រប់ប្រភេទ ទាំងសាធារណៈ និងឯកជន នៅទូទាំងប្រទេស។ សូមមើល <https://www.bizkhmer.com/articles/75579>

²⁰ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីសេចក្តីណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាស្តីពីវិធានការបន្ថែមសំដៅជួយដល់វិស័យឯកជន និងកម្មករ និយោជិត ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ (ជំនាញទី៣ ថ្ងៃទី០៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០)។ សូមមើល <https://www.information.gov.kh/detail/422418>

²¹ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីសេចក្តីណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីវិធានការបន្ថែមសំដៅជួយដល់វិស័យឯកជន និងកម្មករនិយោជិត ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ ពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ និងវិធានការស្តារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្រោយពីវិបត្តិនៃជំងឺនេះ (ជំនាញទី៤ ថ្ងៃទី២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០)។ សូមមើល <https://www.bizkhmer.com/articles/76304>។ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីសេចក្តីណែនាំ

ពីរខែម្តងៗ និងបីខែបន្ថែមទៀតរហូតដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់នៅក្នុងជំនុំទី៣។

ជាការកត់សម្គាល់ វិធានការទាំងប្រាំដំណាក់កាលលើក្នុងការផ្អាកការបង់ភាគទានធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ និងថែទាំសុខភាព (ប.ស.ស.) ក្នុងអំឡុងពេលព្យួរកិច្ចសន្យាការងាររបស់បុគ្គលិក ឬផ្អាកដំណើរការអាជីវកម្មផង។ មួយវិញទៀត ការយោងទៅមាត្រា ៧១(១១) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ គឺមានន័យថាវាជារដ្ឋាភិបាលពុំទាន់ចាត់ទុកករណីនៃការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ ជាករណីប្រធានសក្តិនៅឡើយទេ។

នៅក្របខណ្ឌក្រសួង ដើម្បីអនុវត្តវិធានការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈបានចេញសេចក្តីណែនាំលេខ ០១៤/២០ ក.ប/ស.ណ.ន.ខ.ល. ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ ការចុះឈ្មោះចូលរៀនជំនាញទូទៅ និងការផ្អាកបង់ភាគទាន ប.ស.ស. សម្រាប់វិស័យវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរ ផលិតស្បែកជើង និងផលិតផលធ្វើដំណើរនិងកាបូប ដែលរងផលប៉ះពាល់ពីការខ្វះវត្ថុធាតុដើមដោយសារជម្ងឺរលាកផ្លូវដង្ហើមធ្ងន់ធ្ងរកូវីដ-១៩ និងសេចក្តីណែនាំលេខ០៤៥/២០ ក.ប/ស.ណ.ន.ខ.ល.ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០²² ស្តីពីការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ និងការផ្អាកបង់ភាគទាន ប.ស.ស. សម្រាប់រោងចក្រ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានក្នុងវិស័យកាត់ដេរ និងទេសចរណ៍ ដែលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដោយសារកូវីដ-១៩។ ក្រសួងការងារបានណែនាំដល់ម្ចាស់រោងចក្រ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានក្នុងវិស័យកាត់ដេរ (រួមមានរោងចក្រវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរ ផលិតស្បែកជើងនិងផលិត ផលធ្វើដំណើរ និងកាបូប) និងវិស័យទេសចរណ៍ ក្នុងដែនរាជធានី

របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអំពីវិធានការបន្ថែម ដើម្បីបន្តគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់លើវិស័យសំខាន់ៗ នៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ នៅក្នុងបរិការណ៍នៃវិបត្តិ និងការស្តារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្រោយពីវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ (ជំនុំទី៥ ថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០)។ សូមមើល <https://grandnewsasia.com/detail/210046/>។ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីសេចក្តីណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអំពីវិធានការបន្ថែម ដើម្បីបន្តគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់លើវិស័យសំខាន់ៗនៃសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុង បរិការណ៍នៃវិបត្តិ និងការស្តារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក្រោយពីវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ (ជំនុំទី៦ ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០)។ សូមមើល <http://www.freshnewsasia.com/index.php/en/localnews/172195-2020-09-30-08-38-16.html>

²²<https://www.arbitrationcouncil.org/download/molvt-notification-045-20/?lang=km&wpdmdl=9290&refresh=5f2fe1ae520e01596973486>

ភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តកែប និងខេត្តកំពត (រួមមានសណ្ឋាគារ ផ្ទះ សំណាក់ ភោជនីយដ្ឋាន និងភ្នាក់ងារទេសចរណ៍ដែលខ្វះវត្ថុធាតុដើម ឬគ្មានការបញ្ជាទិញ ឬមិនមានទីផ្សារនាំចេញ ឬពុំមានអតិថិជនប្រើប្រាស់សេវា ឬមានការលំបាកជាពិសេសណាមួយ ដែលនាំឲ្យព្យួរសកម្មភាពផលិតកម្ម ឬអាជីវកម្មជាបណ្តោះអាសន្ន ឲ្យដាក់ពាក្យស្នើសុំ ព្យួរកិច្ចសន្យាការងារទៅក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដើម្បីទទួលបានប្រាក់ ឧបត្ថម្ភសរុបចំនួន៦០% នៃប្រាក់ខែគោល១៩០ ដុល្លា (សម្រាប់វិធានការជំទី១ និងជំទី២) និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភចំនួន៤០ ដុល្លាពីរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់កម្មករនិយោជិតម្នាក់ៗ (សម្រាប់ជំទី៣ និងជំបន្តបន្ទាប់)។

ដូចគ្នានេះ ក្រសួងទេសចរណ៍ក៏បានចេញសេចក្តីណែនាំទៅប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍ រាជធានី-ខេត្ត តាមរយៈសេចក្តីណែនាំ លេខ០១១ សណន ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០២០²³ ឲ្យជួយផ្សព្វផ្សាយនិងពន្យល់ដល់របស់ម្ចាស់អាជីវកម្មសណ្ឋាគារ ផ្ទះសំណាក់ ភោជនីយដ្ឋាន និងភ្នាក់ងារទេសចរណ៍ក្នុងទីតាំងភូមិសាស្ត្រ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្ត សៀមរាប ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តកែប និងខេត្តកំពត អំពីការអនុគ្រោះពន្ធ និងនីតិវិធីសុំការ ព្យួរកិច្ចសន្យាដែលបានណែនាំ ដោយក្រសួងការងារ ដើម្បីទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភពីរាជរដ្ឋា ភិបាលចំនួន ៤០ដុល្លារ។ បន្ថែមលើនេះ ក្រសួងទេសចរណ៍ក៏បានរឿងដល់សេចក្តីណែនាំ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលជំទី៣ ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០២០ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យពន្យារពេល បង់ប្រាក់បំណាច់ម្ចីកអតីតភាពការងារមុនឆ្នាំ២០១៩ និងពន្យារពេលបង់ប្រាក់អតីតភាពការ ងារឆ្នាំ២០២០ ទៅឆ្នាំ២០២១ វិញ។

II. ការបញ្ចប់ទំនាក់ទំនងការងារ

ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារមិនរារាំងនិយោជក បញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារកម្មករនិយោ ជិតក្នុងអំឡុងពេលនេះទេ ប្រសិនបើកម្មករនិយោជិតបានប្រព្រឹត្តកំហុស ដូចជា ការមិន គោរពកាតព្វកិច្ចស្មោះត្រង់ និងការមិនរក្សាការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈឬកំហុសធ្ងន់ផ្សេងទៀត²⁴។

²³ <https://www.cpp.org.kh/details/198658>

²⁴ មាត្រា៧២(១) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារចែងថា “...ក្នុងចំណោមនៃការព្យួរកិច្ចសន្យានេះ កាតព្វកិច្ចដទៃទៀតជា អាទិ៍គឺកាតព្វកិច្ចរបស់និយោជកក្នុងការផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅ ក៏ដូចជាកាតព្វកិច្ចរបស់កម្មករនិយោជិតដែល ត្រូវតែស្មោះត្រង់ និងរក្សាការសម្ងាត់របស់សហ គ្រាសនៅតែបន្តដដែល។ ដោយឡែកមាត្រា៨៣(ខ) ក៏

កិច្ចសន្យាការងារអាចត្រូវបញ្ចប់បានដែរ នៅពេលមានការកាត់បន្ថយ សកម្មភាពសហគ្រាស²⁵ ឬនៅពេលដែលសហគ្រាសបិទដំណើរការ²⁶។

ក. ការបញ្ចប់ពីការងាររួមគ្នា

ការបន្ថយសកម្មភាពសហគ្រាស អាចជាមូលហេតុដើម្បីបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារ បានដរាបណានិយោជកបានស្វែងរកលទ្ធភាពក្នុងការកាត់បន្ថយនូវផលប៉ះពាល់ជាអតិបរមាដល់កម្មករនិយោជិតជាមុន។ នៅក្នុងករណីនៃ ការបន្ថយសកម្មភាពសហគ្រាសដែល បណ្តាលមកពីបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច ឬការរៀបចំផ្ទៃក្នុងសហគ្រាស មធ្យោបាយ សមស្របដែល និយោជកគួរអនុវត្តជាបឋម មុនឈានដល់ការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារបុគ្គលិកគឺការព្យួរកិច្ច សន្យាការងាររបស់ពួកគេស្របតាមនីតិវិធីច្បាប់ជាធរមាន ការចរចាកែប្រែកិច្ចសន្យាការងារ លើកលែងតែនិយោជកមានហេតុផលច្បាស់លាស់ថាផ្នែកណាមួយ ឬច្រើននៃសហគ្រាស របស់ខ្លួនត្រូវតែបិទដំណើរការដើម្បីសង្គ្រោះស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងការងារនៅក្នុងសហ គ្រាស។ ការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារនៅក្នុងករណីនៃការកាត់បន្ថយសកម្មភាពសហគ្រាស ឬការរៀបចំផ្ទៃក្នុង គឺអនុវត្តបានចំពោះតែកម្មករនិយោជិតដែលមាន កិច្ចសន្យាមានចំណែក មិនកំណត់តែប៉ុណ្ណោះ។ ចំពោះបញ្ហានីតិវិធីវិញ មាត្រា៩៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារតម្រូវឲ្យ និយោជករៀបចំលំដាប់នៃការបញ្ចប់ការងាររបស់និយោជិត ដោយគិតទៅលើកត្តាបីជា សំខាន់គឺគុណសម្បត្តិវិជ្ជាជីវៈ អតីតភាពការងាររបស់កម្មករនិយោជិត និងបន្ទុកគ្រួសារនៃ កម្មករនិយោជិតនោះ។ យោងមាត្រា៩៥នេះ ត្រូវបញ្ចប់មុនគេគឺកម្មករនិយោជិតដែលមាន សម្បទាវិជ្ជាជីវៈអន់ជាងគេ បន្ទាប់មកត្រូវបញ្ចប់កម្មករ និយោជិតដែលមានអតីតភាព ការងារតិចជាងគេ និងចុងក្រោយគឺអ្នកដែលមានបន្ទុកគ្រួសារស្រាលជាង ឬគ្មានបន្ទុក ជា

បានកំណត់ករណីកំហុសធ្ងន់មួយចំនួនដូចជា ការផ្សាយអាថ៌កំបាំងវិជ្ជាជីវៈ ការគំរាមកំហែង ជេរប្រមាថ និយោជក ឬញុះញង់ឲ្យកម្មករនិយោជិតដទៃទៀតប្រព្រឹត្តកំហុសធ្ងន់។

²⁵ សូមមើលមាត្រា៧៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ស្តីពីការបញ្ចប់ពីការងាររួមគ្នា។

²⁶ មាត្រា១៨ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារចែងថា ចំពោះការបិទសហគ្រាស និយោជកក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសជូន ដំណឹងទៅក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យការងារដែរ ក្នុងរយៈពេលសាបសិបថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃប្រកាសបិទសហ គ្រាសនោះ។ មាត្រា១៩ នៃច្បាប់ដដែលចែងថា ប្រកាស ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យការងារកំណត់អំពីបែប បទ និងនីតិវិធីនៃការធ្វើសេចក្តីប្រកាសជូនដំណឹងបើក និងបិទសហគ្រាសតាមករណីនីមួយៗ។

ពិសេសកម្មករនិយោជិតដែលនៅលីវ បើធៀបជាមួយនឹងកម្មករនិយោជិតដែលរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍រួច និងមានកូននៅក្នុងបន្ទុក។

ករណីបញ្ឈប់កម្មករពីការងារដោយផ្អែកលើមូលហេតុកាត់បន្ថយសកម្មភាពសហ
គ្រាស ធ្លាប់ត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលចេញសេចក្តីបង្គាប់ឲ្យនិយោជកទទួលយកកម្ម
ករដែលត្រូវបានបញ្ឈប់ពីការងារ ឲ្យចូល ធ្វើការវិញ។ នៅក្នុងសំណុំរឿង HSENT
Cambodia Co. LTD²⁷ ក្រុមហ៊ុន HS ENT បានសម្រេចបញ្ឈប់បុគ្គលិកចំនួន ១៣១
នាក់ ក្រោមហេតុផលថា ពុំមានការបញ្ជាទិញសំលៀកបំពាក់ពីក្រុមហ៊ុនបញ្ជាទិញបរទេស
ប៉ុន្តែមួយខែក្រោយមកស្រាប់តែក្រុមហ៊ុនបានប្រកាសជ្រើសរើសបុគ្គលិកថ្មី ដើម្បីជំនួស
បុគ្គលិកដែលត្រូវបានបញ្ឈប់ទាំងនោះ។ បុគ្គលិកចាស់ៗដែលត្រូវបានបញ្ឈប់ពីការងារបាន
មកដាក់ពាក្យស្នើសុំចូលធ្វើការវិញ ប៉ុន្តែត្រូវបានបដិសេធ រីឯបុគ្គលិកម្នាក់ទៀតដែលត្រូវ
បានទទួលឲ្យចូលធ្វើការ ត្រូវបានបញ្ឈប់ពីការងារវិញ បន្ទាប់ពីអ្នកគ្រប់គ្រងបានដឹងថាគាត់
គឺជាអតីតបុគ្គលិកដែលស្ថិតក្នុងបញ្ជីបុគ្គលិកទាំង១៣១នាក់។ ក្រុមប្រឹក្សា អាជ្ញាកណ្តាល
នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះបានសន្និដ្ឋានថា ការអនុវត្តដូច្នេះគឺផ្ទុយទៅនឹងមាត្រា៩៥ នៃច្បាប់ស្តី
ពីការងារដែលតម្រូវឲ្យនិយោជកផ្តល់អាទិភាពទៅដល់អតីតនិយោជិតក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំ
នូវមុខងារប្រភេទដូចគ្នាក្នុងសហគ្រាស²⁸។

ក្នុងដំណាក់កាលនៃវិបត្តិដែលបណ្តាលមកពីជំងឺកូវីដ-១៩ ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះ
បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈបានចេញសេចក្តីណែនាំមិនឲ្យនិយោជក ភ្លៀតយកឱកាសនេះបញ្ចប់កិច្ច

²⁷ សេចក្តីបង្គាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល លេខ ១២/០៦ ចុះកាលបរិច្ឆេទ ថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ
២០០៦។

²⁸ ការបញ្ឈប់ការងារដោយមកពីការបន្ថយសកម្មភាពនៃគ្រឹះស្ថាន ឬមកពីការរៀបចំផ្ទៃក្នុង ដែលនិយោជកមាន
បំណងធ្វើ ត្រូវប្រតិបត្តិតាមនីតិវិធីដូចតទៅ៖

[... ជាបឋមត្រូវបញ្ឈប់ការងារកម្មករនិយោជិតណាដែលមានសប្បទាវិជ្ជាជីវៈអន់ជាងគេ។ បន្ទាប់មកក៏ត្រូវ
បញ្ឈប់កម្មករនិយោជិត ដែលមានអតីតភាពតិចជាងគេ។ អតីតភាពនេះត្រូវតម្លើងមួយឆ្នាំសម្រាប់កម្មករ
និយោជិតណាដែលមានគូស្រករហើយនឹងមួយឆ្នាំថែមទៀតក្នុងកូននីមួយៗនៅក្នុងបន្ទុក។ កម្មករនិយោជិត
ដែលគេត្រូវបញ្ឈប់ពីការងារនោះ ត្រូវបានរក្សាទុករវាងពីរឆ្នាំនូវអាទិភាពក្នុងការទទួលឲ្យធ្វើការវិញក្នុងមុខ
ងារប្រភេទដូចគ្នាក្នុងសហគ្រាស...]។

សន្យាការងាររបស់កម្មករនិយោជិតឡើយ²⁹។ ប្រសិនបើស្ថានភាពនៃវិបត្តិមិនអាចទប់ទល់បានដែលនាំឲ្យសហគ្រាសត្រូវប្រកាសក្ស័យធន ឬជម្រះបញ្ជីតាមផ្លូវតុលាការ កម្មករនិយោជិតត្រូវបានច្បាប់ការពារ ជាពិសេសចំពោះប្រាក់ឈ្នួលដែលនិយោជកមិនទាន់បានទូទាត់មកឲ្យខ្លួន យ៉ាងតិចសម្រាប់រយៈពេលប្រាំមួយខែ មុនពេលប្រកាសក្ស័យធន ឬការជម្រះបញ្ជីតាមផ្លូវតុលាការ។ កម្មករនិយោជិតមានឯកសិទ្ធិទៅលើចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យទាំងអស់ដើម្បីធានាការសងប្រាក់ឈ្នួលរបស់ខ្លួនដែលនិយោជកនៅជំពាក់³⁰។ ឯកសិទ្ធិនេះអនុវត្តផងដែរទៅលើឥណទេយ្យរបស់កម្មករនិយោជិតដែលត្រូវទទួលបាន សម្រាប់ការឈប់សម្រាកដែលមានប្រាក់ឈ្នួល និងប្រាក់បំណាច់អតីតភាព ការងារ។ សរុបមកច្បាប់ស្តីពីការងារការពារកម្មករនិយោជិតខ្ពស់ជាងម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀតទាំងអស់ ដែលអាចហៅបានថាជាមហាឯកសិទ្ធិរបស់កម្មករនិយោជិតនៅពេលសហគ្រាសត្រូវបានប្រកាសក្ស័យធន ឬ ជម្រះបញ្ជីតាមផ្លូវតុលាការ។ ច្បាប់ស្តីពីការងារការពារសិទ្ធិថ្មីៗទាមទារប្រាក់ឈ្នួលនិងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀតដែលនិយោជកមានកាតព្វកិច្ចត្រូវផ្តល់ជូនកម្មករនិយោជិតរយៈពេលបីឆ្នាំ គិតចាប់ពីក្រោយថ្ងៃកំណត់ដែលកម្មករនិយោជិតត្រូវទទួលបានសិទ្ធិទាំងនោះ³¹។

ពាក់ព័ន្ធនឹងបែបបទនៃការបញ្ឈប់បុគ្គលិក ដូចជារយៈពេលនៃការឲ្យដំណឹងមុនព្រមទាំងអត្ថប្រយោជន៍នានា ដែលនិយោជកត្រូវផ្តល់ជូនកម្មករនិយោជិតម្នាក់ៗ យើងនឹងពិភាក្សាលម្អិតក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះដោយផ្អែកតាមប្រភេទនៃកិច្ចសន្យាការងាររបស់កម្មករនិយោជិតម្នាក់ៗ។

²⁹ សូមមើលសេចក្តីអំពាវនាវរបស់ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការអនុវត្តការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារសម្រាប់វិស័យវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរ ផលិតស្បែកជើង និងផលិតផលធ្វើដំណើរ និងកាបូប ដែលរងផលប៉ះពាល់ពីកង្វះខាតវត្ថុធាតុដើមដោយសារជំងឺរលាកផ្លូវដង្ហើមធ្ងន់ធ្ងរកូវីដ-១៩។ ត្រង់ចំណុចលេខ៤ នៃសេចក្តីអំពាវនាវសរសេរថា “មិន ត្រូវឆ្លៀតឱកាសនេះទាមទារ ឬប្រែក្លាយការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារទៅជាការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារ ឬធ្វើការផ្លាស់ប្តូរប្រភេទកិច្ចសន្យាការងារ ឬធ្វើការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាការងារ រើសអើងថ្នាក់ដឹកនាំសហជីពឡើយ”។

³⁰ សូមមើលមាត្រា១២២ (ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។ សូមមើលផងដែរ សាស្ត្រាចារ្យ ហែល ចំរើន នីតិការងារ បោះពុម្ពផ្សាយឆ្នាំ២០០៦ ដោយបណ្ណាគារវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ទំព័រ ២២៣-២២៤។

³¹ មាត្រា១២០ (ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។

ខ. ការបញ្ឈប់ពីការងារដោយមូលហេតុផ្ទាល់ខ្លួន

ចំពោះកិច្ចសន្យាការងារដែលមានកំណត់ចំណុចចរិយា ការបញ្ឈប់កិច្ចសន្យាអាចធ្វើទៅបានមុនពេលកំណត់ក្នុងករណីប្រធានសក្តិ កំហុសធ្ងន់របស់ភាគីណាមួយ ឬមានការព្រមព្រៀងរវាងគូភាគី³²។ ចំពោះរយៈពេលនៃការឲ្យដំណឹងមុន មាត្រា៨២នៃច្បាប់ស្តីពីការងារកំណត់ថា និយោជកមិនចាំបាច់ឲ្យដំណឹងមុនទេ ប្រសិនបើមូលហេតុនៃការបញ្ឈប់នោះជាកំហុសធ្ងន់របស់កម្មករនិយោជិត ឬជាករណីប្រធានសក្តិដែលភាគីម្ខាងមិនអាចគោរពកិច្ចសន្យារហូតទៅបាន។ នៅក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើនិយោជកផ្តាច់កិច្ចសន្យា ក្រៅពីលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ខាងលើ និយោជិតមានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់ខែរហូតដល់ចប់រយៈពេលនៃកិច្ចសន្យាការងារ និងប្រាក់បំណាច់យ៉ាងតិចប្រាក់ឆ្នាំរយនៃប្រាក់ឈ្នួលដែលកម្មករនិយោជិតត្រូវទទួលបានក្នុងរយៈពេលនៃកិច្ចសន្យា។ ដូច្នេះ និយោជកដែលមានបំណងផ្តាច់កិច្ចសន្យាការងារដែលមានកំណត់ចំណុចចរិយាមុនពេលកំណត់នៅក្នុងតំណក់កាលវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវតែបង្ហាញថាវិបត្តិនេះបង្កើតបានជាប្រធានសក្តិដែលមិនអាចឲ្យបន្តទំនាក់ទំនងការងារទៅទៀតបាន ដែលករណីនេះគឺមានភាពស្មុគស្មាញដូចបានបង្ហាញខាងលើរួចហើយ។

ដោយឡែក ចំពោះកម្មករនិយោជិតដែលបំពេញការងារក្នុងប្រភេទជាកិច្ចសន្យាការងារដែលមានចំណុចចរិយាមិនកំណត់វិញ រយៈពេលនៃការឲ្យដំណឹងមុនមានចែងក្នុងមាត្រា៧៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។ តាមមាត្រានេះ ចំណុចនៃការឲ្យដំណឹងមុន ត្រូវកំណត់ជាអប្បបរមាដូចតទៅ៖

- ប្រាំពីរថ្ងៃ បើកម្មករនិយោជិតបានធ្វើការជាប់ក្នុងសហគ្រាសតិចជាងប្រាំមួយខែ
- ដប់ប្រាំថ្ងៃ បើកម្មករនិយោជិតបានធ្វើការជាប់ក្នុងសហគ្រាសពីប្រាំមួយខែរហូតដល់ពីរឆ្នាំ

³² សូមមើលមាត្រា៧៣ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ស្តីពីការរំលាយកិច្ចសន្យាដែលមានកំណត់ចំណុចចរិយា។ មាត្រា៤០៧ និង៤០៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧ ក៏មានចែងផងដែរពីការរំលាយកិច្ចសន្យាអញ្ញមញ្ញដោយសារការបំពានកិច្ចសន្យាយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ ចំណុចនេះ ស៊ីចង្វាក់គ្នាជាមួយសញ្ញាណនៃកំហុសធ្ងន់នៅក្នុងមាត្រា៨៣ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។

- មួយខែ បើកម្មករនិយោជិតបានធ្វើការជាប់ក្នុងសហគ្រាសលើសពីពីរឆ្នាំរហូតដល់ប្រាំឆ្នាំ
- ពីរខែ បើកម្មករនិយោជិតបានធ្វើការជាប់ក្នុងសហគ្រាសលើសពីប្រាំឆ្នាំដល់ដប់ឆ្នាំ
- បីខែ បើកម្មករនិយោជិតបានធ្វើការជាប់ក្នុងសហគ្រាសលើសពីដប់ឆ្នាំ

ទោះជាកិច្ចសន្យាដែលមានចំណែកមិនកំណត់ អាចត្រូវបានរំលាយក្នុងលក្ខខណ្ឌមិនតឹងរឹងដូចកិច្ចសន្យាមានចំណែកកំណត់ក្តី តែនិយោជកក៏ត្រូវតែបញ្ជាក់ហេតុផលសមស្រប។ មាត្រា៧៤(២) នៃច្បាប់ស្តីពីការងារបញ្ជាក់ច្បាស់ថា គ្មានការបញ្ឈប់ណាមួយអាចធ្វើទៅបានដោយគ្មានហេតុផលសមរម្យទាក់ទងទៅនឹងសម្បទា ឬចរិយានៃកម្មករនិយោជិតយោងទៅលើភាពចាំបាច់នៃដំណើររបស់សហគ្រាស របស់គ្រឹះស្ថាន ឬរបស់ក្រុមឡើយ។ ដូច្នេះ នៅពេលមានមូលហេតុសមស្រប ក្រៅពីកំហុសធ្ងន់ និងប្រធានសក្តិ និយោជកត្រូវគោរពកាតព្វកិច្ចនៃការឲ្យដំណឹងមុន ព្រមទាំងទូទាត់ប្រាក់បំណាច់អតីតភាពការងារ និងប្រាក់ប្តីកអតីតភាពការងារ មុនឆ្នាំ២០១៩ ប្រសិនបើមាន។ យោងមាត្រា៧៧ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ការរំលាយកិច្ចសន្យាការងារតាមឆន្ទៈនៃនិយោជកតែងកងគ្មានឲ្យដំណឹងមុន ឬមិនគោរពតាមរយៈពេលនៃការឲ្យដំណឹងមុន តម្រូវឲ្យនិយោជកចេញប្រាក់ទូទាត់ដល់កម្មករនិយោជិតមានចំនួនស្មើនឹងប្រាក់ឈ្នួល³³ ហើយនឹងអត្ថប្រយោជន៍គ្រប់ប្រភេទ ដែលកម្មករនិយោជិតត្រូវបានក្នុងរយៈពេលឲ្យដំណឹងមុន។

³³ តាមអត្ថន័យនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ប្រាក់ឈ្នួលសំដៅលើឈ្នួលការងារ ឬឈ្នួលសេវាដែលអាចគិតជាប្រាក់បាន តាមការកំណត់របស់ច្បាប់ ឬតាមការព្រមព្រៀងដែលនិយោជកត្រូវបើកឲ្យកម្មករនិយោជិត ដើម្បីអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលកើតចេញពីកិច្ចសន្យាការងារជាមួយកម្មករនិយោជិត³³។ ប្រាក់ឈ្នួលនៅក្នុងន័យនេះសំដៅដល់ប្រាក់ឈ្នួលសុទ្ធសាធ ឬប្រាក់ឈ្នួលគោលដែលកំណត់ដោយច្បាប់ឬតាមការព្រមព្រៀង។ ដោយឡែក ប្រាក់ឈ្នួលបន្ទាប់បន្សំវិញ មានដូចជាប្រាក់បន្ថែមម៉ោង កម្រៃជើងសារ បុព្វលាភនិងប្រាក់បំណាច់ ភាគកម្មក្នុងប្រាក់ចំណេញ ប្រាក់ដែលបើកជាដង្វាន់ តំលៃអត្ថប្រយោជន៍ជាវត្ថុ វិភាជន៍គ្រួសារ សម្រាប់ភាគដែលលើសពីទឹកប្រាក់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ វិភាជន៍សម្រាប់ការឈប់សម្រាក ឬបំណាច់សម្រាប់ទូទាត់ការឈប់សម្រាក ចំនួនប្រាក់ដែលនិយោជកត្រូវផ្តល់ក្នុងពេលបាត់បង់សមត្ថភាពពលកម្ម និងក្នុងពេលលំហែមាតុភាព។

ចំពោះសោហ៊ុយជំងឺចិត្ត មាត្រា៩១(ថ្មី) អនុញ្ញាតឲ្យកម្មករនិយោជិតអាចទាមទារ សោហ៊ុយជំងឺចិត្តដែលមានចំនួនយ៉ាងតិចស្មើនឹងប្រាក់បំណាច់អតីតភាពការងារដែលកម្មករ និយោជិតត្រូវទទួលបានក្នុងអំឡុងកិច្ចសន្យាការងារ។ ក្នុងករណីនេះ កម្មករនិយោជិតត្រូវ បានរួចពីកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវផ្តល់ភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីការខូចខាតរបស់ខ្លួន។

យោងមាត្រា៨៩(១)(ថ្មី)³⁴ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ និយោជកត្រូវឲ្យកម្មករនិយោជិត ដែលកំពុងបំរើការងារនូវប្រាក់បំណាច់អតីតភាពការងារដែលស្មើនឹងប្រាក់ឈ្នួល និងប្រាក់ បន្ទាប់បន្សំចំនួនដប់ប្រាំថ្ងៃក្នុងមួយឆ្នាំ។ រៀងរាល់ប្រាំមួយខែម្តង និយោជកត្រូវទូទាត់ជូនកម្ម ករនិយោជិតនូវប្រាក់បំណាច់អតីតភាពការងារនេះចំនួនពាក់ កណ្តាល។

យោងប្រកាសលេខ៤៤៣ ប្រក/ខល ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ របស់ក្រសួង ការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និយោជកនៃវិស័យក្រៅពីកាត់ដេរ វាយនភណ្ឌ និងផលិត ស្បែកជើង ត្រូវបើកប្រាក់រថ្លឹកអតីតភាពការងារជូនបុគ្គលិករយៈពេលដប់ប្រាំថ្ងៃនៃប្រាក់ បំណាច់អតីតភាពការងារសរុបរៀងរាល់មួយឆ្នាំម្តង។

ដូច្នេះ សម្រាប់វិស័យផ្សេងក្រៅពីវិស័យកាត់ដេរ ដូចជាវិស័យទេសចរណ៍ជាដើម បុគ្គលិកម្នាក់ត្រូវទទួលបាន (ក្រៅពីប្រាក់ខែ) នូវប្រាក់បំណាច់អតីតភាពការងារស្មើដប់ប្រាំ ថ្ងៃធៀបនឹងប្រាក់ឈ្នួលនិងប្រាក់បន្ទាប់បន្សំរួមនឹងប្រាក់រថ្លឹកអតីតភាពការងារមុនឆ្នាំ២០១៩ ដែលនៅសេសសល់មិនទាន់បើកអស់ស្មើនឹងដប់ប្រាំថ្ងៃបន្ថែមទៀត ដែលសរុបទាំងអស់ស្មើ នឹងសាបសិបថ្ងៃ ក្នុងមួយឆ្នាំ³⁵។

ទោះយ៉ាងនេះក្តី ទាំងប្រាក់បំណាច់អតីតភាពការងារនិងប្រាក់បំណាច់រថ្លឹកអតីត ភាពការងារ ត្រូវបានពន្យារការអនុវត្តសម្រាប់ឆ្នាំ២០២០នេះ ដូចបានបញ្ជាក់ជូនខាងដើម។

³⁴ មូលហេតុចម្បងមួយក្នុងការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការងារ ត្រង់មាត្រាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រាក់បំណាច់អតីត ភាពការងារនេះ គឺដោយសារមានរោងចក្រ សហគ្រាសមួយចំនួនមិនបានទូទាត់ប្រាក់បំណាច់ទាំងនេះ ក្រោយពេលម្ចាស់អាជីវកម្មគ្មានលទ្ធភាពបន្តអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។ ជាគោលការណ៍ ប្រាក់បំណាច់អតីត ភាពការងារគឺសម្រាប់ទុកទូទាត់ជូនកម្មករនិយោជិតនៅពេលបញ្ឈប់ កិច្ចសន្យាការងារ ក្រៅពីមូល ហេតុកំហុសធ្ងន់។

³⁵ របៀបគណនាប្រាក់អតីតភាពការងារនិងប្រាក់បំណាច់រថ្លឹកអតីតភាពការងារ គឺត្រូវបានកំណត់ដោយសេចក្តី ណែនាំលេខ៥៧/១៩ ក.ប/សណនខល និងលេខ៥៨/១៩ ក.ប/សណនខល ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ របស់ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ។

ដោយឡែក ចំពោះការបញ្ឈប់កម្មករនិយោជិតវិញ ក្រៅពីអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ និង/ឬដោយកិច្ចព្រមព្រៀង កម្មករនិយោជិតដែលត្រូវបានបញ្ឈប់ពីការងារនៅក្នុងឆ្នាំ២០២០ ត្រូវទទួលបានប្រាក់បំណាច់ម្ចីកអតីតភាពការងារ និងប្រាក់អតីតភាពការងារសរុបតែម្តងដោយមិនត្រូវលើកទៅអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០២១ ដូចករណីកម្មករ និយោជិតដែលកិច្ចសន្យារបស់ពួកគេនៅបន្តជាធម្មតា ឬត្រូវបានព្យួរឡើយ³⁶។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ឆ្លងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវអត្ថបទច្បាប់ និងការអនុវត្តមួយចំនួន យើងអាចសន្និដ្ឋានថា កិច្ចសន្យាការងារ ក៏ដូចជាកិច្ចសន្យាពិសេសផ្សេងទៀតបានទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់ជាច្រើនដោយសារតែវិបត្តិដែលបង្កឡើងដោយជំងឺកូវីដ-១៩។ នៅក្នុងវិស័យការងារ និយោជកមានលទ្ធភាពព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ អាចបញ្ឈប់ការងារកម្មករនិយោជិតមួយចំនួនប្រសិនបើមានហេតុផលដែលច្បាប់អនុញ្ញាត ឬឈានទៅបិទក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសរបស់ខ្លួន ប្រសិនបើនិយោជកមិនអាចទប់ទល់ ឬស្ដារស្ថានភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនឡើងវិញបាន។

ការព្យួរកិច្ចសន្យាការងារ គឺជាបែបបទមួយដែលនិយោជកត្រូវតែគោរពតាមសេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួង ការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ប្រសិនបើនិយោជកចង់រួចផុតពីស្ថានភាពដែលខ្លួនត្រូវបើកប្រាក់ឈ្នួលទាំងស្រុងជូនកម្មករនិយោជិតក្នុងអំឡុងពេលវិបត្តិ។ ការព្យួរកិច្ចសន្យាដោយករណីប្រធានសក្តិគឺជាលក្ខខណ្ឌផ្លូវច្បាប់មួយទៀត ដែលទំនងអនុញ្ញាតឲ្យនិយោជករួចផុតពីកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ដែលបានកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ប៉ុន្តែនិយោជកត្រូវបង្ហាញភស្តុតាងជាសក្យានុម័តឲ្យចៅក្រមជឿជាក់ថា ការផ្អាកសកម្មភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនគឺពិតជាបណ្តាលពីករណីប្រធានសក្តិ ដែលលក្ខខណ្ឌទាំងនេះមិនងាយស្រួលបង្ហាញ និងធ្វើឲ្យចៅក្រមជឿជាក់នោះទេ ព្រោះនាពេលកន្លងមករាជរដ្ឋាភិបាលពុំដែលបានប្រកាសឲ្យបិទ ឬផ្អាកសកម្មភាព

³⁶ សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការពន្យារពេលក្នុងការបើករំលឹកប្រាក់បំណាច់អតីតភាពការងារដែលមានមុនឆ្នាំ២០១៩ និងប្រាក់បំណាច់អតីតភាពការងារថ្មីក្នុងឆ្នាំ២០២០។

ការងាររបស់រោងចក្រកាត់ដេរ វាយនភណ្ឌ ផលិត ស្បែកជើង និងកាបូប សណ្ឋាគារ និង ភោជនីយដ្ឋានឡើយ។

ក្នុងអំឡុងពេលដែលការបកស្រាយអំពីប្រធានសក្តិនេះនៅតែជាបញ្ហាចម្រូងចម្រាស ក្នុងចំណោមអ្នកច្បាប់នៅឡើយ កម្មករនិយោជិតទាំងឡាយណាដែលរងការបញ្ឈប់ពីការងារ ដោយនិយោជកយោងទៅលើករណីប្រធានសក្តិអាចប្តឹងជំទាស់ទៅនឹងការសម្រេចបែបនេះដើម្បីទាមទារប្រាក់បំណាច់ និងសោហ៊ុយជំងឺចិត្តផ្សេងៗ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការងារ។

ចំពោះកិច្ចសន្យាពិសេសផ្សេងទៀត រួមទាំងកិច្ចសន្យាជួលអចលនទ្រព្យក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ផង ការលើកឡើងពីករណីប្រធានសក្តិដើម្បីរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចរបស់កូនបំណុលក៏ជារឿងមិនងាយស្រួលនោះដែរ ពីព្រោះ ជំងឺកូវីដ-១៩ គឺជាស្ថានភាពថ្មីមួយទៀត ដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញជាងជំងឺរាតត្បាតមុនៗ តម្រូវឲ្យមានការថ្លឹងថ្លែងឲ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយពីសំណាក់អ្នកអនុវត្តច្បាប់។ ដូច្នេះហើយ ក្នុងកាលៈទេសៈបច្ចុប្បន្នដែលពិភពលោកកំពុងតែជួបប្រឈមវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចធ្ងន់ធ្ងរបណ្តាលមកពីជំងឺកូវីដ-១៩ គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាគូភាគីនៃកិច្ចសន្យាគួរប្រកាន់យកគោលការណ៍សម្របសម្រួលដោយសមធម៌ ។

ជាចុងក្រោយ ការដាក់ចេញនាពេលថ្មីៗនូវយន្តការជួយដល់វិស័យឯកជន រួមមានសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រដ៏ល្អប្រសើរ និងត្រឹមត្រូវពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសង្គ្រោះមូលដ្ឋានអាជីវកម្ម ដែលកំពុងតែជួបវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ហើយក៏ជាការសង្គ្រោះការងារបុគ្គលិករាប់សែននាក់ ពិសេសនៅក្នុងវិស័យកាត់ដេរ និងទេសចរណ៍ ទាំងការងារផ្លូវការ និងការងារក្រៅផ្លូវការ។

សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ និងការទទួលខុសត្រូវ

ប្រធានឆ្នាំ

ដោយមេធាវី គង់ សំអុន*

១. សេចក្តីផ្តើម

សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ គឺជាសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋានមួយ ដែលបានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសជា សកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ហើយត្រូវបានការពារក្រោមកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។ ការគោរពសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ គឺមានសារៈសំខាន់ មិនត្រឹមតែសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបុគ្គលឱ្យបានពេញលេញប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងសម្រាប់សង្គមមួយផងដែរ ហើយជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់គ្រប់សង្គមប្រជាធិបតេយ្យសេរី ដើម្បីឆ្ពោះទៅរកខ្លួនភាព និងសុខដុមរម្យនាក្នុងសង្គម។

សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ ជាគោលការណ៍មូលដ្ឋាន ដោយសារតែវាជាលក្ខខណ្ឌដំបូងគេដែលមិនអាចជៀសបាន សម្រាប់ការធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវសិទ្ធិមនុស្សផ្សេងៗ ជាច្រើន។ ប្រសិនបើរដ្ឋមួយ មិនគោរពសេរីភាពបញ្ចេញមតិ អាចនឹងធ្វើប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តសិទ្ធិមូលដ្ឋានដទៃទៀតដែលបុគ្គលទាំងឡាយត្រូវទទួលបាន ដូចជាសេរីភាពនៃការជួបប្រជុំ និងការចូលសមាគមជាដើម។ មួយវិញទៀត ការគោរពសិទ្ធិចូលរួមក្នុងកិច្ចការសាធារណៈ និងសិទ្ធិនយោបាយបោះឆ្នោត ក៏មានទំនាក់ទំនងគ្នាផងដែរ ជាមួយនឹងការទទួលបានសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ។

នៅឆ្នាំ១៩៩២ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នលើកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពី សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ដែលនេះមានន័យថា កម្ពុជាត្រូវបានជាប់កាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ដោយបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយ នៃកតិកាសញ្ញានេះ។ មាត្រា៣១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចែងបន្ថែមទៀតឱ្យរដ្ឋទទួលស្គាល់ និងគោរពសិទ្ធិមនុស្សទាំងឡាយ ដែលមានចែងក្នុងសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។ ហេតុដូច្នេះ កម្ពុជា គួរតែយកមកអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវការបកស្រាយនិងការបំភ្លឺ ទៅលើបញ្ញត្តិទាំងឡាយតាមមាត្រា១៩ នៃកតិកាសញ្ញានេះដូច មានកំណត់នៅក្នុងសេចក្តីពន្យល់ទូទៅលេខ៣៤ របស់គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ ច្បាប់ ក៏បានធានាការពារផងដែរដល់សេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិរបស់ពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូប តាមមាត្រា៤១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា ចែងថា “ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ មានសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ សេរីភាពខាងសារព័ត៌មាន

* លោកមេធាវី គង់ សំអុន ជាសមាជិកគណៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ខាងការបោះពុម្ពផ្សាយ និងសេរីភាពនៃការជួបប្រជុំ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ តាមមាត្រា៤១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា ចែងបន្តទៀតថា “ជនណាក៏ដោយមិនអាចផ្លាស់ប្តូរសិទ្ធិនេះដោយរំលោភ នាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសរបស់អ្នកដទៃ ដល់ទំនៀមទម្លាប់ល្អរបស់សង្គម ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និង ដល់សន្តិសុខជាតិបានឡើយ។” នៅក្នុងន័យនេះ ទោះបីមានសិទ្ធិសេរីភាពទូលំទូលាយ យ៉ាងណាក៏មិនអាចខ្វះការទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិនេះដែរ គឺត្រូវតែមានព្រំដែនកំណត់មិនឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិសេរីភាពអ្នកដទៃ និងប៉ះពាល់ដល់ទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណីព្រមទាំងសន្តិសុខជាតិផងដែរ។

២. សិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិ និងការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ

២.១. សិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិ

របាយការណ៍ពីនិយ័តករទូរគមនាគមន៍កម្ពុជាគិតត្រឹមខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ អ្នកប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទចល័តមានចំនួន ២០,៨លាននាក់ ដែលស្មើនឹង១២០ភាគរយ ជាមួយនឹងអ្នកប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណែតចល័តមានចំនួន១៥,៦លាននាក់ ដែលស្មើនឹង៩៦,១ភាគរយ។ ចំណែកអ្នកប្រើប្រាស់ប៊ុកកាង ៨លាននាក់។ ក្នុងនោះរួមមានទាំង សិស្សនិស្សិត គ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ អ្នកប្រកបរបរអាជីវកម្មកសិករ មន្ត្រីរាជការ អ្នកសេដ្ឋកិច្ច អ្នកនយោបាយ អ្នកច្បាប់ អ្នកសិល្បៈ អ្នកនិយមតាមដានកីឡាប្រដាល់ និងព្រះសង្ឃជាដើមផងដែរ។

បណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមហ្វេសប៊ុក ត្រូវបានសាធារណៈជនយកទៅប្រើប្រាស់ជាច្រើនក្នុងគោលបំណងដូចជា ការប្រើលេងកម្សាន្ត តាមដានកីឡា ចែកចាយព័ត៌មាន ផ្សព្វផ្សាយ ពាណិជ្ជកម្ម ច្បាប់ នយោបាយ សាសនា ចំណេះដឹងវប្បធម៌ ជាអាទិ៍។ បុគ្គលខ្លះបានបញ្ចេញមតិយោបល់តាមវីធី **Comments** សរសេរជាអក្សរ គំនូរថ្មុក ឬចតវីដេអូ ដោយមានទាំងការប្រើប្រាស់ ពាក្យពេចន៍ថ្លៃថ្នូរ សមរម្យ និងបុគ្គលខ្លះទៀត ក៏ប្រើពាក្យពេចន៍គ្រោតគ្រាត ពាក្យអកុសល ជេរប្រមាថ ។ ការមានមតិយោបល់របស់មហាជន ដោយការសរសេរអក្សរ គំនូរ ឬចតវីដេអូ ជាដើមនោះ នៅក្នុងទិដ្ឋភាពផ្លូវច្បាប់ គឺអាចទាញបានថាជា “សិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការមានមតិ និងការសម្តែងមតិ” ដែលផ្តល់ឱ្យដោយច្បាប់អន្តរជាតិ និងច្បាប់ជាតិ។

ជាការពិតណាស់ “សិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការមានមតិ និង ការសម្តែងមតិ” គឺជាសិទ្ធិសេរីភាពមូលដ្ឋាន ហើយ “សិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការមានមតិ និងការសម្តែងមតិ” ដើរតួនាទីយ៉ាង សំខាន់ក្នុងប្រទេស ដែលកាន់យកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីធានានូវតម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងអភិបាលកិច្ចល្អ។ ច្បាប់ណាស់ថា សិទ្ធិសេរីភាពមូលដ្ឋានក្នុងការបញ្ចេញមតិនេះ ជាសិទ្ធិសំខាន់ ហើយសិទ្ធិនេះ មានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សក្រុងមាត្រា ១៩ ថា៖

មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការមានមតិ និងការសម្តែងមតិ ។ សិទ្ធិនេះ រាប់បញ្ចូលទាំងសេរីភាពក្នុងការប្រកាន់មតិ ដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែក និងសេរីភាព ក្នុងការ ស្វែងរក ការទទួល និងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងគំនិតនានាដោយគ្មានព្រំដែនទឹកដី ទោះ តាមរយៈមធ្យោបាយសម្តែងមតិណាមួយក៏ដោយ។

ដោយឡែក សិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការមានមតិ និងការសម្តែងមតិក៏មានចែងនៅក្នុងកតិកាសញ្ញា ស្តីពីសិទ្ធិប្រជាពលរដ្ឋ និងនយោបាយឆ្នាំ១៩៦៧ មាត្រា ១៩ ថា ៖

១. ជនគ្រប់រូប មានសិទ្ធិប្រកាន់យកមតិយោបល់ ដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែក ។

២. ជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ ។ សិទ្ធិនេះត្រូវរាប់បញ្ចូលទាំង សេរីភាពស្រាវជ្រាវ ព័ត៌មាន ទទួលនិងផ្សព្វផ្សាយ និងគំនិតសព្វបែបយ៉ាង ដោយមិនគិតព្រំ ដែន ដោយផ្ទាល់មាត់ សរសេរចុះពុម្ព តាមទម្រង់សិល្បៈក្តី ឬក៏ដោយមធ្យោបាយ ផ្សព្វផ្សាយដទៃទៀតក្តី តាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន ។

៣. ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះ ដែលចែងក្នុងកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ តម្រូវ ឱ្យមាន ករណីយកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវពិសេស ។ ដូច្នេះ ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះ អមមានការ រឹតត្បិតមួយចំនួន ដែលត្រូវកំណត់ដាច់ខាត ដោយច្បាប់និង ដែលចាំបាច់ដើម្បី៖

(ក) គោរពសិទ្ធិ និងកិត្តិយសអ្នកដទៃ

(ខ) ការពារសន្តិសុខជាតិសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ សុខភាព និងសីលធម៌សាធារ ណៈ

ម៉្យាងវិញទៀត សិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិនេះ មិនត្រឹមតែច្បាប់អន្តរជាតិទេ សូម្បីតែរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលជាច្បាប់កំពូល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏បានចែងមាត្រាបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់ច្បាប់អន្តរជាតិ ក្នុងច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់ខ្លួនត្រង់មាត្រា ៣១ ដូច្នេះថា ៖

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទទួលស្គាល់ និង គោរពសិទ្ធិមនុស្សដូចមានចែង ក្នុងធម្មនុ ញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកតិកាសញ្ញា ព្រមទាំងអនុសញ្ញាទាំងឡាយទាក់ទងទៅ នឹងសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិនារី និងសិទ្ធិកុមារ។

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមានភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់ មានសិទ្ធិសេរីភាព និងករណីកិច្ចដូច គ្នាទាំងអស់ ដោយឥតប្រកាន់ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា ជំនឿ សាសនា និន្នាការនយោបាយ ដើមកំណើតឋានៈសង្គម ធនធាន ឬស្ថានភាពដទៃទៀតឡើយ។

ការប្រើសិទ្ធិសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ មិនត្រូវឱ្យប៉ះពាល់ ដល់សិទ្ធិសេរីភាពអ្នក ដទៃឡើយ។

ការប្រើសិទ្ធិសេរីភាពនេះ ត្រូវប្រព្រឹត្តតាមលក្ខខណ្ឌកំណត់ក្នុងច្បាប់។

២.២. ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ

នាពេលថ្មីៗនេះ ប្រជាពលរដ្ឋបានប្រើប្រាស់សិទ្ធិសេរីភាព ក្នុងការសម្តែងមតិដោយការភាន់ច្រឡំ នៅលើបណ្តាញសង្គមហ្វេសប៊ុក បុគ្គលខ្លះបានប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះ តាមវិធីសរសេរជាអក្សរ រូប គំនូរ ឬចតវីដេអូ ដោយមានទាំងការប្រើប្រាស់ ពាក្យពេចន៍គ្រោតគ្រាត ពាក្យអកុសល ជេរប្រមាថ ។

ក្រុមព្រហ្មទណ្ឌនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានចែងមាត្រាកម្រិតសិទ្ធិសេរីភាពនេះដូចជា មាត្រា៣០៥ មាត្រា៣០៧ មាត្រា៣១១ មាត្រា៣១២ មាត្រា៤៩៥ មាត្រា៤៩៦ មាត្រា៤៩៧ មាត្រា៥០៦ មាត្រា៥២២ និងមាត្រា៥២៣ នៃច្បាប់ក្រុមព្រហ្មទណ្ឌជាអាទិ៍។ បណ្តាមាត្រាទាំងអស់នោះ គឺបញ្ញត្តិឡើងក្នុងគោលបំណងកម្រិតសិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិ របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីធានាថា ប្រជាពលរដ្ឋ មិនអាចរំលោភបំពានសិទ្ធិឯកជន ប្រពៃណីល្អ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬសន្តិសុខសង្គម ដោយការសរសេរជាអក្សរ គំនូរ ឬចតវីដេអូណាមួយ ឬប្រើប្រាស់វីដេអូផ្សេងៗទៀតនោះឡើយ ប្រសិនបើបុគ្គលណាម្នាក់ បានរំលោភបំពាន ទៅតាមស្មារតីមាត្រាច្បាប់ទាំងនោះគឺ បុគ្គលនោះ ប្រឈម ក្នុងការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះអំពើរបស់ខ្លួនតាមច្បាប់កំណត់។

ក្នុងករណីដែលការបញ្ចេញមតិណា ប៉ះពាល់ដល់ការពារសន្តិសុខជាតិ ឬសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬសីលធម៌ ឬសុខុមាលភាពសាធារណៈ ឬសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ កិត្តិយស និងបង្កឱ្យការញុះញង់នាំឱ្យរើសអើង ឬហិង្សា ចំពោះបុគ្គលណាម្នាក់ បុគ្គលនោះអាចទទួលទោសតាមច្បាប់ដែលបានកំណត់ដូចមានចែងខាងក្រោម៖

មាត្រា ៣០៥៖ បទបរិហារកេរ្តិ៍ជាសាធារណៈ

គ្រាប់ការអះអាងបំផ្លើសឬការទំលាក់កំហុសដោយអសុទ្ធចិត្តលើអំពើណាមួយ ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ កិត្តិយស ឬ កិត្តិសព្ទនៃបុគ្គល ឬនៃស្ថាប័ន គឺជាការបរិហារកេរ្តិ៍។

ត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់) លាន រៀល បទ បរិហារកេរ្តិ៍ដែលប្រព្រឹត្តតាមមធ្យោបាយណាមួយដូចតទៅ៖

- ១.តាមសម្តីទោះប្រភេទណាក៏ដោយ ដែលបញ្ចេញនៅទីសាធារណៈ ឬនៅក្នុងសាលប្រជុំសាធារណៈ។
- ២.តាមលិខិត ឬគំនូរ ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយ ដែលផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងចំណោមសាធារណជន ឬ ដាក់តាំងឱ្យសាធារណៈជនមើល។
- ៣.តាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍សោតទស្សន៍សម្រាប់សាធារណជន។

ឧទាហរណ៍ បុគ្គល ក បាននិយាយអះអាងប្រាប់អ្នកដទៃថា បុគ្គល ខ ជាជនឆបោកដោយគ្មានភស្តុតាង។

មាត្រា ៣០៧៖ បទជេរប្រមាថជាសាធារណៈ

គ្រប់ពាក្យប្រមាថ គ្រប់ពាក្យមើលងាយ ឬគ្រប់ពាក្យទ្រទ្រង់ ដែលគ្មានការ លាក់កំហុសទៅលើអំពើណា មួយជាការជេរប្រមាថត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀលទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀលបទជេរប្រមាថ ដែល ប្រព្រឹត្តឡើងតាមមធ្យោបាយ ណាមួយដូចតទៅ៖

- ១.តាមពាក្យសំដី ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយដែលបញ្ចេញនៅទីសាធារណៈ ឬនៅក្នុងពេល ប្រជុំសាធារណៈ។
- ២.តាមលិខិត ឬគំនូរ ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយ ដែលផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងចំណោមសាធារណជន ឬដាក់តាំងឱ្យសាធារណជនមើល។
- ៣.តាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍សោតទស្សន៍សម្រាប់សាធារណជន។

ឧទាហរណ៍ បុគ្គល ក បានប្រើពាក្យអសុរសតាមផ្លូវសាធារណៈលើបុគ្គល ខ ដូចជាពាក្យអាមនុស្សសំរាម។

មាត្រា ៤៩៥. បទញុះញង់ឲ្យប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ជាអាទិ៍

អំពើញុះញង់ដោយផ្ទាល់ឲ្យប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬប្រព្រឹត្តអំពើបង្កឲ្យមានភាពរីករញ្ជ័នដល់សន្តិសុខសង្គម តាមមធ្យោបាយមួយ ក្នុងចំណោមមធ្យោបាយដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៩៤ (លក្ខខណ្ឌអត្ថិភាពនៃការញុះញង់) នៃក្រមនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ទៅ ២ (ពីរ) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ១ ០០០ ០០០ (មួយលាន) រៀលទៅ ៤ ០០០ ០០០ (បួនលាន) រៀល ប្រសិនបើការញុះញង់នេះគ្មានប្រសិទ្ធភាពទេ។

ឧទាហរណ៍ បុគ្គល ក ចាក់រុក ឬអុចអាវឱ្យបុគ្គល ខ យកកាំបិតចាក់ទៅបុគ្គល គ ដោយខ្លួនអះអាងថាជួយចេញប្រាក់សងសំណងការខូចខាត។

មាត្រា ៤៩៦. បទញុះញង់ឲ្យមានការរើសអើង

អំពើញុះញង់ដោយផ្ទាល់តាមមធ្យោបាយណាមួយ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៩៤ (លក្ខខណ្ឌអត្ថិភាពនៃការញុះញង់) នៃក្រមនេះ ឲ្យប្រព្រឹត្តការរើសអើង ការគុំកូន ឬហិង្សាចំពោះបុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមណាមួយ ដោយមូលហេតុបុគ្គលនេះជាសមាជិក ឬមិនមែនជាសមាជិកនៃជាតិពន្ធុ ក្រុមជាតិ ពូជសាសន៍ ឬនៃសាសនាណាមួយជាក់ណត់នោះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៣ (បី) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ២ ០០០ ០០០

(ពីរលាន) រៀលទៅ ៦ ០០០ ០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល ប្រសិនបើការញុះញង់នេះគ្មាន ប្រសិទ្ធភាពទេ។

ឧទាហរណ៍ បុគ្គល ក បានចាក់រុក ឬអុចអាវលឿងអ្នកភូមិរបស់ខ្លួន រឺសង្កេតចំពោះអ្នកភូមិ ដទៃដែលធ្វើដំណើរមកកាន់ភូមិខ្លួន។

សេចក្តីអត្ថាធិប្បាយខាងលើ ជាអត្ថាធិប្បាយទាក់ទងទៅនឹងច្បាប់ជាតិ ដែលមានលទ្ធភាព អាចចាប់ចង ចាប់បង្ខំ ទាមទាមសំណងខូចខាត ចំពោះបុគ្គលដែលល្មើសនឹងត្រូវទទួលខុសត្រូវ ចំពោះអំពើល្មើសរបស់ពួកគេបានប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់បានកំណត់។

៣. សន្និដ្ឋាន

សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ ជាសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងមានសារៈសំខាន់ ណាស់ ដោយសារតែវាជាលក្ខខណ្ឌដំបូងគេដែលមិនអាចជៀសបាន សម្រាប់ការធ្វើឱ្យសម្រេចបាន នូវសិទ្ធិមនុស្សផ្សេងៗ ជាច្រើនទៀត។ ប្រសិនបើបង្អួច មិនគោរពសេរីភាពបញ្ចេញមតិនេះ អាច នឹងធ្វើប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តសិទ្ធិមូលដ្ឋានដទៃទៀត ដែលបុគ្គលទាំងឡាយត្រូវទទួលបាន ដូចជា សេរីភាពនៃការជួបប្រជុំ និងសមាគម។ មួយវិញទៀត ការគោរពសិទ្ធិចូលរួមក្នុងកិច្ចការសាធារណៈ និងសិទ្ធិបោះឆ្នោត ក៏មានទំនាក់ទំនងគ្នាផងដែរ ជាមួយនឹងការទទួលបានសេរីភាពនៃការបញ្ចេញ មតិ តែទោះបីជាសិទ្ធិក៏ដោយចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលច្បាប់បានកំណត់ និងមិនអាច បំពាននូវសិទ្ធិរបស់អ្នកដទៃ។

អត្ថបទនេះលើឡើងអំពីការរំលោភលើទំនុកចិត្តពិសេសដោយអភិបាល ឬបុគ្គលផ្សេងទៀត ដូចបានលើឡើងខាងដើម។ សំដៅចំពោះបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិអំណាចចាត់ចែងការងារក្រុមហ៊ុន។ លក្ខខណ្ឌនៃក្រុមហ៊ុនទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិអំណាច និងភារកិច្ចរបស់អភិបាលក្នុងកិច្ចការក្រុមហ៊ុនក៏ពិត មែន ប៉ុន្តែជាភស្តុតាងសំរាប់កំណត់អត្តសញ្ញាណរបស់ជន ដែលទទួលខុសត្រូវនូវអំពើល្មើស សំរាប់ ជាមូលដ្ឋានក្នុងការស៊ើបអង្កេត និងវិធាននៃការចោទប្រកាន់ដែលមិនអាចភ័ន្តច្រឡំអង្គហេតុបាន។ ករណីនេះជារឿងព្រហ្មទណ្ឌ ប្រសិនបើ ការចោទប្រកាន់មិនបានស្វែងយល់ពីកិច្ចការគ្រប់គ្រង ក្រុមហ៊ុន គឺគ្មានទង្វើករណីច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវក្នុងការកំណត់បទល្មើសបានឡើយ។

ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ

ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ

ដោយមេធាវី កុយ ដុល្លា*

សេចក្តីផ្តើម

អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលហៅកាត់ជាភាសាបារាំងថា “ONU” និងជាភាសាអង់គ្លេសថា “UN” ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយប្រទេសចំនួន ៥១ ដែលបានចុះហត្ថលេខា និងផ្តល់សច្ចាប័នជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី ២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៤៥ ពោលគឺ បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមលោកលើកទី ២ បានបិទបញ្ចប់ បានត្រឹមប៉ុន្មានខែតែប៉ុណ្ណោះ។ រហូតមកទល់បច្ចុប្បន្ន ស្ថាប័នមួយនេះមានប្រទេសចំនួន ១៩៣ ជាសមាជិក ។

ក្រោយពីសង្គ្រាមលោកលើកទី ២ បានបញ្ចប់ សុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខពិភពលោកពិតជាត្រូវការជាចាំបាច់មិនអាចខ្វះបាន ដើម្បីអាចឲ្យពិភពលោកមានសុខសន្តិភាព។ ដើម្បីធានាដំណើរការ និងការប្រព្រឹត្តរបស់ខ្លួន អង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវការជាចាំបាច់នូវសេនាធិការមួយចំណុះឲ្យខ្លួន ដើម្បីអាចដើរតួនាទី និងរៀបចំនូវផែនការការងារដ៏លំបាកនេះ និងអាចចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។ ហេតុដូច្នេះហើយទើបក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្លូវការ ដូចមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ (តទៅនេះហៅកាត់ថា ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ) គឺជាស្ថាប័នមួយរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិដែលបានដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងជាមជ្ឈមណ្ឌលប្រជាជាតិតែមួយដែលមានគោលបំណងចម្បងមួយចំនួន ដូចជា ការថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ អភិវឌ្ឍន៍ទំនាក់ទំនងមិត្តភាពរវាងជាតិ និងជាតិ រួមទាំងប្រជាជាតិទាំងមូល និងការបង្ការកុំឲ្យមានសង្គ្រាមកើតឡើងជាថ្មីម្តងទៀតនាអនាគត³⁷។

បេសកកម្មរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ អាចអនុវត្តបាន ដោយអនុលោមតាមធម្មនុញ្ញរបស់ខ្លួន ដែលបានបញ្ញត្តិអំពីតួនាទី ភារកិច្ច និងបេសកកម្មចម្បងដើម្បីថែរក្សាសន្តិភាព សន្តិសុខប្រជាជាតិ ទាំងមូល ការដោះស្រាយ ជម្លោះដោយសន្តិវិធី ចាត់វិធានការដោយបង្ខំ និងភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ ហេតុដូច្នេះហើយទើបមានសំណួរចោទសួរថា តើក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខជាអ្វី ហើយអនុវត្តតួនាទីរបស់ខ្លួនយ៉ាងដូចម្តេច ?

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសំណួរខាងលើ យើងនឹងបង្ហាញអំពី (១) និយមន័យ, (២) សមាសភាព ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ, (៣) រចនាសម្ព័ន្ធ និង (៤) មុខងារ និងអំណាចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ។

³⁷ មាត្រា ១ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ

១.និយមន័យ

ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ គឺជាស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលមានការទទួលខុសត្រូវដ៏សំខាន់ក្នុងការថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ។ យោងតាមធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខមានសិទ្ធិអំណាចពិសេស រួមមាន៖ ការថែរក្សាសន្តិភាព, ការដាក់ទណ្ឌកម្ម និងអន្តរាគមន៍យោធា តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន។ សមាជិកទាំងអស់នៃអង្គការសហប្រជាជាតិព្រមព្រៀងទទួលយក និងអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ ។

២.សមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ

ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខមានសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ចំនួន ៥ ប្រទេស និងសមាជិកមិនអចិន្ត្រៃយ៍ចំនួន ១០ ប្រទេសដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងតាមការបោះឆ្នោត។ ហេតុដូច្នេះ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខមានសមាជិកសរុបចំនួន ១៥ ប្រទេស ។

យោងតាមមាត្រា ២៣ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានចែងថា៖

១. ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខមានសមាសភាពចំនួន ១៥ សមាជិក។ ប្រទេសចិន បារាំង សហភាពសូវៀត ចក្រភពអង់គ្លេស និងសហរដ្ឋអាមេរិក គឺជាសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ។ សមាជិកចំនួន ១០ ផ្សេងទៀត ត្រូវបានជ្រើសតាំងជាសមាជិកមិនអចិន្ត្រៃយ៍តាមការបោះឆ្នោតដោយមហាសន្និបាត ដោយជាបឋម គិតជាពិសេសទៅលើការចូលរួមចំណែករបស់សមាជិកអង្គការនៅក្នុងការថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ និងគោលដៅផ្សេងទៀតរបស់អង្គការ ក៏ដូចជាទៅលើបំណងចែករំលែកស្ថាប័នប្រកបដោយសមធម៌។

២. សមាជិកមិនអចិន្ត្រៃយ៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខត្រូវបានជ្រើសតាំង តាមការបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ។ ក្នុងពេលបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិកមិនអចិន្ត្រៃយ៍លើកទីមួយ បន្ទាប់ពីការកើនឡើងនៃចំនួនសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ ពី ១១ ដល់ ១៥ សមាជិកចំនួន ២ (ពីរ) ក្នុងចំណោមសមាជិកបន្ថែមចំនួន ៤ (បួន) នឹងត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ។ សមាជិកផុតអាណត្តិមិនអាចឈរឈ្មោះម្តងទៀតបានភ្លាមៗនោះទេ។

៣. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនីមួយៗមានតំណាងម្នាក់នៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សា។

សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ ចំនួន ៥ ខាងលើ រួមមានដូចជា សហរដ្ឋអាមេរិក សាធារណរដ្ឋបារាំង ចក្រភពអង់គ្លេស សហភាពសូវៀត (បច្ចុប្បន្នជា រុស្ស៊ី) និងសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន គឺសុទ្ធសឹងតែ

ជាប្រទេសមហាអំណាច ទាំងសេដ្ឋកិច្ច និងយោធា ដែលមានឥទ្ធិពលបំផុតនាបច្ចុប្បន្ន ។ សមាជិកមិនអចិន្ត្រៃយ៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខតំណាងឲ្យបណ្តាប្រទេសនៅតាមតំបន់នានាលើពិភពលោកតាមចំនួនអាសនៈដូចខាងក្រោម៖

- ៥ អាសនៈ សម្រាប់រដ្ឋនៅអាស៊ី និង អាហ្វ្រិក ។
- ១ អាសនៈ សម្រាប់រដ្ឋនៅអឺរ៉ុបបូព៌ា។
- ២ អាសនៈ សម្រាប់ទ្វីបអាមេរិកឡាទីន និងការ៉ាអ៊ីប
- ២ អាសនៈ សម្រាប់អឺរ៉ុបខាងលិច និងរដ្ឋផ្សេងៗទៀត។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធនៃក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ

ដើម្បីអាចប្រតិបត្តិការការងារបានយ៉ាងរហ័ស និងមានប្រសិទ្ធភាព គឺទាមទារឲ្យមានការបង្កើតស្ថាប័នមួយចំនួនដើម្បីធានាដល់ដំណើរការរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ។ ហេតុដូច្នេះហើយទើបធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិអនុញ្ញាតឲ្យក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខបង្កើតស្ថាប័នចំណុះឲ្យខ្លួន។ យោងតាមមាត្រា ២៩ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានចែងថា៖ “ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអាចបង្កើតស្ថាប័នបុត្រសម្ព័ន្ធដែលខ្លួនយល់ថាចាំបាច់ សម្រាប់ការអនុវត្តមុខងាររបស់ខ្លួន។”

ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិខាងលើ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខបានបង្កើតស្ថាប័នមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (Tribunaux pénaux internationaux)៖

- តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់ អតីតយូហ្គូស្លាវី (l'ex Yougoslavie)
- តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់ រវ៉ាន់ដា (Rwanda) ។

គណៈកម្មាធិការ៖

- គណៈកម្មាធិការប្រឆាំងកេរវកម្ម (Comité contre le terrorisme)
- គណៈកម្មាធិការទណ្ឌកម្ម (Comité des sanctions)
- គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងគណៈកម្មាធិការពិសេស (Comité permanents et Comité spéciaux)
- គណៈកម្មាធិការ “អាវុធមហាប្រល័យ” (Comité “armes de destruction massives”)
- គណៈកម្មាធិការសេនាធិការ (Comité d'état-major)

គណៈកម្មការពង្រឹងសន្តិភាព (ស្ថាប័នពិគ្រោះ)

៤.ភាពខុសគ្នារវាងសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ និងសមាជិកមិនអចិន្ត្រៃយ៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ

លក្ខណៈខុសគ្នាចម្បងនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខរវាងសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ និង សមាជិកមិនអចិន្ត្រៃយ៍ឃើញមាន ២ (ពីរ) ចំណុចធំៗ មានដូចក្រោម៖

-សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនីមួយៗមានសំលេងឆ្នោតមួយដូចគ្នា ។ សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខត្រូវសម្រេចតាមសំលេងយ៉ាងតិច ៩ (ប្រាំបួន) នៃសមាជិកទាំង ១៥ (ដប់ប្រាំ) ។ ប៉ុន្តែសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ ទាំង ៥ (ប្រាំ) ត្រូវបោះឆ្នោតយល់ព្រម ទើបសេចក្តីសម្រេចនោះអាចចេញបាន ។ ត្រង់ចំណុចនេះបង្ហាញថាទាល់តែសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍យល់ព្រមជាឯកភ័យទៅលើការអនុម័តណាមួយ ប្រសិនបើសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ណាមួយប្រើសិទ្ធិវ៉េតូនោះ ការអនុម័តនឹងត្រូវបានរារាំងខ្ទប់ ។ នេះជាសិទ្ធិរបស់សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ ។

-សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការផ្លាស់ប្តូរជាថ្មីនោះទេ ។ ចំណែកសមាជិកមិនអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវបានបោះឆ្នោតដោយមហាសន្និបាត សម្រាប់អាណត្តិ ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ហើយសមាជិកដែលទើបតែផុតអាណត្តិនោះ គឺមិនអាចឈរឈ្មោះឲ្យគេបោះឆ្នោតម្តងទៀតភ្លាមនោះទេ^{៣៨} ។

៥.មុខងារ និងអំណាច

ទំនួលខុសត្រូវចម្បងរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ គឺការរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ ស្របតាមធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ។

យោងតាមមាត្រា ២៤ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានចែងថា៖

“១. ដើម្បីធានាបាននូវចំណាត់ការលឿន និងមានប្រសិទ្ធភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ សមាជិកផ្តល់ជូនក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនូវការទទួលខុសត្រូវចម្បងលើការថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ និងទទួលស្គាល់ថា ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខបំពេញកិច្ចតាងនាមឲ្យពួកគេ នៅក្នុងការបំពេញកិច្ចការក្រោមទំនួលខុសត្រូវនេះ។

២. ក្នុងការបំពេញកិច្ចការទាំងនេះ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខបំពេញកិច្ចស្របតាមគោលបំណង និងគោលការណ៍របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ អំណាចជាក់លាក់ដែលផ្តល់ជូនក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខដើម្បីអាចបំពេញកិច្ចការទាំងនេះបាន ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងជំពូកទី ៦, ៧, ៨ និង១២ ។

^{៣៨} មាត្រា ២៣ កថាខណ្ឌ ២ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ

៣. ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខដាក់របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ និងប្រសិនបើចាំបាច់ របាយការណ៍ពិសេស ជូនដល់មហាសន្និបាតដើម្បីពិនិត្យ។ ”

ផ្អែកតាមមាត្រាខាងលើ គេអាចទាញចេញនូវមុខងារ និងអំណាចខ្លះៗរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី ការដោះស្រាយករណីមានការគំរាមកំហែងដល់សន្តិភាពពិភពលោកជាដើម ។

ក. ការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី

មុននឹងដាក់ទណ្ឌកម្ម ជំពូក ៦ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានផ្តល់សិទ្ធិដល់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខជាអ្នករកមធ្យោបាយដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធីមុននឹងឈានដល់ការដាក់ទណ្ឌកម្មជាផ្លូវការ ។

យោងតាមមាត្រា ៣៣ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានចែងថា ៖

“១. ភាគីនៃជម្លោះដែលការអូសបន្លាយអាចនាំឲ្យមានការគំរាមកំហែងដល់ការថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខ អន្តរជាតិ ត្រូវស្វែងរកដំណោះស្រាយ ជាបឋម តាមការចរចា ការស៊ើបអង្កេត សន្ទាកម្ម ការផ្សះផ្សា មជ្ឈត្តកម្ម ការដោះស្រាយតាមផ្លូវតុលាការ ការប្រើស្ថាប័ន ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងតំបន់នានា ឬតាមមធ្យោបាយសន្តិវិធីផ្សេងៗទៀត ទៅតាមជម្រើសរបស់ខ្លួន។

២. ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអញ្ជើញបណ្តាភាគីឲ្យដោះស្រាយជម្លោះរបស់ពួកគេ តាមមធ្យោបាយណាមួយ។ ”

ផ្អែកតាមមាត្រាខាងលើ គឺ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី និងមានភាពបត់បែន ព្រមទាំងជម្រើសជាច្រើនដែលជាវិធានដោះស្រាយជម្លោះ។

ខ. ប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ

ប្រសិនបើយល់ឃើញថាមានការគំរាមកំហែងដល់សន្តិភាព និងសកម្មភាពឈ្លានពានណាមួយ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអាចសម្រេចប្រើវិធានណាមួយស្របតាមមាត្រា ៤១ និងមាត្រា ៤២ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ។ តើមាត្រា ៤១ និង មាត្រា ៤២ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិផ្តល់អំណាចអ្វីខ្លះដល់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ?

យោងតាមមាត្រា ៤១ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានចែងថា៖

“ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអាចសម្រេចថា តើវិធានការមិនចាំបាច់ប្រើកម្លាំងទ័ពអ្វីខ្លះត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីដាក់ឲ្យអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន និង អាចអញ្ជើញសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិឲ្យអនុវត្តវិធានការទាំងនោះ ដែលអាចមានដូចជា ការផ្អាកទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកនៃទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ច

និងគមនាគមន៍ផ្លូវដែក ផ្លូវទឹក ផ្លូវអាកាស ប្រៃសណីយ៍ ទូរលេខ វិទ្យុនិងគមនាគមន៍ដទៃទៀត ក៏ដូចជាការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងការទូតផងដែរ។”

យោងតាមមាត្រា ៤២ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានចែងថា៖

“ ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខយល់ឃើញថា វិធានការ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤១ មានលក្ខណៈហាក់ដូចជាមិនសមស្រប ឬត្រូវបានបង្ហាញថាមិនសមស្រប ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអាចចាត់ចំណាត់ការណាមួយដែលខ្លួនយល់ថាចាំបាច់សម្រាប់ការថែរក្សា ឬការបង្កើតឡើងវិញនូវសន្តិភាពនិងសន្តិសុខអន្តរជាតិ ដោយប្រើកងទ័ពជើងអាកាស ជើងទឹក ឬជើងគោក។ ចំណាត់ការនេះអាចរួមមានដូចជា សមប្រយុទ្ធ វិធានការបិទគមនាគមន៍ និងប្រតិបត្តិការដទៃទៀតដែលអនុវត្តដោយកងទ័ពជើងអាកាស ជើងទឹក ឬជើងគោករបស់សមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិ។”

នេះគឺជាមធ្យោបាយដោះស្រាយជម្លោះដោយការប្រើកម្លាំង ការបិទទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ច ឬការទូត នៅពេលមានការគំរាមកំហែង និងការប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់សន្តិភាពពិភពលោក ហើយទាល់តែយន្តការនៃការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធីពុំបានសម្រេច ទើបក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខប្រើមធ្យោបាយខាងលើ ដែលជាមធ្យោបាយចុងក្រោយបំផុត ដើម្បីថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខរបស់ពិភពលោក ។

គ.កិច្ចព្រមព្រៀងតំបន់

ជំពូកទី ៨ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានបង្ហាញនូវការចូលរួមរបស់អង្គការតំបន់នៅក្នុងការថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ ដោយមានអន្តរាគមន៍ក្រោមរូបភាព ២ ៖ ១. ការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី និង ២. វិធានការចាប់បង្ខំ (mesure coercitive) ។ ធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិតម្រូវឲ្យដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធីរវាងរដ្ឋសមាជិកក្នុងក្របខណ្ឌតំបន់សិនមុននឹងបញ្ជូនជម្លោះនោះទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ ។

យោងតាមមាត្រា ៥២ កថាខណ្ឌ ២ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានចែងថា ៖ “សមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិដែលចុះកិច្ចព្រមព្រៀងតំបន់ ឬ ជាសមាជិកនៃអង្គការតំបន់ទាំងនោះ ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងដោះស្រាយជម្លោះក្នុងតំបន់ដោយសន្តិវិធី តាមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬដោយប្រើអង្គការតំបន់ទាំងនោះ មុននឹងដាក់ជម្លោះនោះទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ។”

មាត្រាខាងលើនេះមានលក្ខណៈស្របគ្នាទៅនឹងខ្លឹមសារមាត្រា ៣៣ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលអំពាវនាវឲ្យរដ្ឋសមាជិកដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធីតាមរយៈការប្តឹងទៅអង្គការតំបន់ ឬ តាមកិច្ចព្រមព្រៀងតំបន់ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខលើកទឹកចិត្តឲ្យមានការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធីក្នុងក្របខណ្ឌតំបន់ តាមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬដោយប្រើប្រាស់អង្គការតំបន់ តាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋសមាជិក ឬតាមការបញ្ជូនករណីពីក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ។

មួយវិញទៀត ធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិបានផ្តល់តួនាទីជូនអង្គការតំបន់ នៅពេលមាន វិធានការចាប់បង្ខំ។ តើអ្វីជា វិធានការចាប់បង្ខំ ? វិធានការចាប់បង្ខំ គឺជាប្រភេទទណ្ឌកម្មដែលតម្រូវ ឬបង្ខំឲ្យធ្វើ ឬមិនធ្វើអ្វីមួយ ឧទាហរណ៍ ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ច (តទៅនេះហៅថា វិធានការចាប់បង្ខំ)។ ផ្អែកតាមមាត្រា ៥៣ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ បានបញ្ជាក់ថា ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខប្រើប្រាស់ អង្គការតំបន់សម្រាប់ការអនុវត្តវិធានការចាប់បង្ខំក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា ចាំបាច់ ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអាចសម្រេចដាក់ចេញនូវវិធានការចាប់បង្ខំ និងអាចអំពាវនាវឲ្យអង្គការ តំបន់អនុវត្តវិធានការនោះ។ ក្នុងន័យនេះ អង្គការតំបន់មិនអាចចេញនូវវិធានការចាប់បង្ខំណាមួយ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខបានទេ។

សរុបសេចក្តីមកឃើញថា ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខដើរតួនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួល និងការពារ សន្តិភាព និងថែរក្សាសន្តិសុខសកលលោកទាំងមូលដើម្បីទទួលបាននូវការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម កិច្ច មនុស្សជាតិ និងលើកទឹកចិត្តជម្រុញការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងសេរីភាព ដោយគ្មានការរើសអើងពណ៌សម្បុរ ជាតិសាសន៍ អក្សរសាស្ត្រ និងសាសនារបស់ប្រទេសណាមួយរវាង ជាតិ និងជាតិ ក៏ដូចជា បន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ វិវត្តចំណងមិត្តភាពរវាងរដ្ឋ និងទទួលបាននូវ សហគមន៍អន្តរជាតិមួយពោរពេញដោយសន្តិភាព និងសន្តិសុខ ស្របតាមគោលបំណង និងគោល ការណ៍គ្រឹះរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។

សកម្មភាពរបស់គណៈមេធាវី

សកម្មភាពគណៈមេធាវីប្រចាំត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២០

១) ការជួបសំណេះសំណាលជាមួយមេធាវីកម្មសិក្សាការីចំនួន ៦៦នាក់

នៅព្រឹកថ្ងៃអង្គារ ១កើតដល់ថ្ងៃ៣កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤ ត្រូវនឹង ថ្ងៃទី២១-២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០ គណៈមេធាវីបានរៀបចំការជួបសំណេះសំណាលជាមួយមេធាវី កម្មសិក្សាការីចំនួន ៦៦នាក់ នៅទីស្នាក់ការគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រោមការ ដឹកនាំរបស់លោកមេធាវី សួន វិសាលប្រធានគណៈមេធាវី ដើម្បីណែនាំអំពីភារកិច្ច និង ការទទួល ខុសត្រូវរបស់មេធាវីកម្មសិក្សាការីទាំងអស់ និងបានសង្កត់ធ្ងន់លើកិច្ចការការពារក្តី ឬតំណាងកូនក្តី នៅចំពោះមុខសាលាដំបូងក្តីតម្រូវឲ្យមានវត្តមានត្រួតពិនិត្យកម្មសិក្សាអមក្នុងពេលសវនាការជានិច្ច។ លោក ប្រធានគណៈមេធាវីក៏បានពន្យល់អំពីការពន្យារពេលចុះឈ្មោះចូលរៀនវគ្គសុក្រឹតការវិជ្ជាជីវៈមេធាវី នារយៈកន្លងមក ដោយសារការផ្ទុះឡើងជម្ងឺកូវីដ-១៩ ហើយគណៈមេធាវីនឹងបើកវគ្គសុក្រឹតការ ឡើងវិញនាពេលឆាប់ៗខាងមុខ។

សារលិខិតជូនពរសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

—❖—

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សារលិខិតជូនពរ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី ជាដឹកនាំក្នុងខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត!

ប្រជុំ សួន វិសាល ប្រធានគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ព្រមទាំងសមាជិកគណៈមេធាវី ថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន និងបុគ្គលិកទាំងអស់នៃគណៈមេធាវី សូមគោរពជូនពរនូវសព្វសុខុមាលភាព បរិសុស្តិ៍ សិរីមង្គល ជូនចំពោះ **សម្តេចបង្គោល មហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ក្នុងឱកាសប្រារព្ធទប់កំណើតជន្មាយុគម្រប់ ៦៨ ឆ្នាំ ឈានចូល ៦៩ ឆ្នាំ របស់ **សម្តេចតេជោ**។

នៅក្នុងឱកាសដ៏បរវត្តន៍ឧត្តមបំផុតនេះ ខ្ញុំសូមសម្តែងផងដែរនូវកតញ្ញាជាតិ គោរព ដឹងគុណ និងដើរតាមឥតងាកលើវិធីដឹកនាំចង្អុលទិសប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតវិជ្ជា មុតស្រូវ ច្បាស់លាស់របស់ **សម្តេចក្រុងនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីកម្លាំង កាយចិត្ត និងបញ្ញាញាណ និងប្រកបដោយស្មារតីមោះមុតព្រះពរជ័យគ្រប់ឧបសគ្គរាប់មិនអស់ ដើម្បីបម្រើឧត្តមប្រយោជន៍ជាតិមាតុភូមិ និងប្រជាជនរហូតឈានដល់សម្រេចបាននូវសមិទ្ធផល ជាតិដ៏ជឿជាក់ថ្លៃថ្លូនបាន ក្នុងការទទួលបាននូវសុខសន្តិភាព និងការបង្រួបបង្រួមជាតិ ជំរុញ នូវការអភិវឌ្ឍប្រទេសឱ្យបន្តរីកចម្រើនទៅមុខឥតឈប់ឈរលើគ្រប់វិស័យ និងមានកិត្យានុភាពជាតិ ល្បីល្បាញទាំងក្នុងតំបន់ និងទូទាំងសកលលោកលើសមរភូមិការទូត និងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ដែលតែងតែរឹបប្រទះភាពប្រឈមមិនចេះចប់ មិនចេះហើយ។

ជាថ្មីម្តងទៀត យើងខ្ញុំសូមបួងសួងដល់គណបុណ្យព្រះគន្ធត្រីយកែវទាំងបី ព្រមទាំងវត្ត
ស័ក្តិសិទ្ធិភូមិលោកស្រីសាមគ្គីយ៍ថែរក្សាការពារ និងប្រោះព្រំប្រទានពរជ័យបរសុស្សីជ័យមង្គល
វិបុលសុខគ្រប់ប្រការជូនចំពោះ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី និង
សម្តេចអគ្គិស្តីទ័ណ្ឌភូមិ ព្រះរាជបុត្រាប្រតិបត្តិការស្រី ព្រះស្រី សុខបានជួបប្រកបតែ
នឹងពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបំប្លែងឃ្លាតឡើយ។**

សូម សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មេត្តាទទួល
នូវការរីកចម្រើន និងភក្តីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតពីយើងខ្ញុំ។

ថ្ងៃអង្គារ ១៥កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំដូត ទោស័ក ព.ស. ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

មេធាវី ស្ទុះ វិសាល

**សូមជម្រាបជូនសមាជិក សមាជិកាគណៈមេធាវី ចូលរួមហាសន្តិបាតលើកទី២៥ និង
របៀបវារៈមហាសន្តិបាតគណៈមេធាវី**

- ប្រធានគណៈមេធាវី**
មេធាវី សុខ វិសាល
- ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី**
- ១-មេធាវី គុយ ឆាម
 - ២-មេធាវី ធីតា ប៊ុនសុខ
 - ៣-មេធាវី ពៅ វ៉ាន់ សុខុម
 - ៤-មេធាវី ឌី សុខធីតា
 - ៥-មេធាវី ឈី ប៊ុនគា
 - ៦-មេធាវី ចេច ម៉េងហាម
 - ៧-មេធាវី យួន ឌីនិត
 - ៨-មេធាវី ចៅ ប៊ុនហុង
 - ៩-មេធាវី ស៊ី មុនីឫ
 - ១០-មេធាវី តែ ម៉ែនាស
 - ១១-មេធាវី ខុច ចន្ទា
 - ១២-មេធាវី ហុង គីមសុខ
 - ១៣-មេធាវី ឌុយ សុខសុខី
 - ១៤-មេធាវី សុខ ប៊ុនធីតា
 - ១៥-មេធាវី កេច សុផាគេត
 - ១៦-មេធាវី ពិន ចក្កៈ
 - ១៧-មេធាវី ម៉ុង ច័រី
 - ១៨-មេធាវី ហ្វា ធីតា វិសុក
 - ១៩-មេធាវី ឈុន គុណសុខ
 - ២០-មេធាវី យ៉ម ថាវី
 - ២១-មេធាវី ឌីម ចៅសុខ
 - ២២-មេធាវី លី សុខធីតា
 - ២៣-មេធាវី សុខ យុនហាម
 - ២៤-មេធាវី គង់ សុខុម
 - ២៥-មេធាវី ហាត់ សុខុម
 - ២៦-មេធាវី គង់ សុខុម
 - ២៧-មេធាវី គង់ សុខុម
 - ២៨-មេធាវី ហាត់ សុខុម
 - ២៩-មេធាវី ហាត់ សុខុម
 - ៣០-មេធាវី ហាត់ សុខុម
 - ៣១-មេធាវី ហាត់ សុខុម
 - ៣២-មេធាវី ហាត់ សុខុម
 - ៣៣-មេធាវី ហាត់ សុខុម

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លេខ ១៧៧១ / គម/២០

ថ្ងៃ ២១ តុលា ២០២០ ខែសីហា ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

ជម្រាបជូន

សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កម្មវត្ថុ ÷ អញ្ជើញចូលរួមហាសន្តិបាតប្រចាំឆ្នាំលើកទី២៥ របស់គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជា
ណាចក្រកម្ពុជា។

យោង ÷ - ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី
- បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃគណៈមេធាវី

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំសូមអញ្ជើញសមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវី
ទាំងអស់ចូលរួមហាសន្តិបាតប្រចាំឆ្នាំលើកទី២៥ ព្រមទាំងចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធានគណៈ
មេធាវីអាណត្តិទី១៣ (២០២០-២០២២) របស់គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលនឹងប្រព្រឹត្ត
ទៅ នាថ្ងៃសុក្រ ១៤ រោច ខែអស្សុជ ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០
ចាប់ពីម៉ោង០៧:០០នាទីព្រឹក នៅសណ្ឋាគារវេស៊ីផង់សុខាភ័ព្វ (ដូចមានកម្មវិធីជូនភ្ជាប់មកជា
មួយ) វត្តមានរបស់សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីទាំងអស់នៅហាសន្តិបាតបង្ហាញពីការយក
ចិត្តទុកដាក់ និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់នៅក្នុងវិជ្ជាជីវៈមេធាវី។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីទាំងអស់អញ្ជើញចូលរួមកុំបី
អាក់ខាន ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវដំណើរការនៃមហាសន្តិបាតប្រព្រឹត្តទៅបានយ៉ាងរលូន និងទទួល
បានជោគជ័យ ជឿស្រឡាញ់ការចំណាយពេលវេលា និងថវិការបស់គណៈមេធាវី ដោយមិនបាន
ទទួលលទ្ធផលជាផ្លែផ្កា។

សូម សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីទាំងអស់ ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រពីខ្ញុំ។

-សំប្លែងបំពាក់ ៖ អាវិជ្ជាជីវៈមេធាវី
ឬអាវិជ្ជាជីវៈការគណៈមេធាវី

ប្រធាន

មេធាវី សុខ វិសាល

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របៀបវារៈមហាសន្និបាតគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើកទី២៥
ថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០
នៅសណ្ឋាគារស៊ីធីតាសុខាគ្រូពេញ

ម៉ោង	កម្មវិធី
៧:០០ -៨:០០	ចុះឈ្មោះអ្នកចូលរួម
៨:០០ -៨:៣០	ការអញ្ជើញមកដល់គណៈមេធាវី
៨:៣០ -៨:៣៥	គោរពភ្លេងជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងគោរពទង់គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
៨:៣៥ -៨:៤០	គោរពវិញ្ញាណក្ខន្ធ ព្រះមហាវីរក្សត្រព្រះបរមរតនកោដ្ឋ ព្រះករុណាព្រះបាទ សម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ និងគោរពវិញ្ញាណក្ខន្ធមេធាវីដែលទទួលមរណភាព
៨:៤០ -៨:៥០	សន្ទរកថាបើកមហាសន្និបាត ដោយលោកមេធាវី សួន វិសាល ប្រធានគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
៨:៥០ -៩:១០	របាយការណ៍ប្រកបសកម្មភាពការងារគណៈមេធាវី ដោយលោកមេធាវី ព្រហ្ម វិចិត្រអគ្គរាជ អគ្គលេខាធិការគណៈមេធាវី
៩:១០ -១២:០០	ប្រគល់តួនាទីជូនប្រធានគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោត • ការបង្ហាញបេក្ខជនឈរឈ្មោះជាប្រធានគណៈមេធាវី • មតិរបស់បេក្ខជនប្រធាន • ដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣ • បិទការិយាល័យបោះឆ្នោត
១២:០០ -១៣:០០	សម្រាកពិសាអាហារថ្ងៃត្រង់
១៣:០០-១៦:០០	• ដំណើរការរាប់សន្លឹកឆ្នោត • ប្រកាសលទ្ធផលបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣
១៦:០០-១៦:១៥	ចំណាប់អារម្មណ៍របស់ប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣
១៦:១៥-១៦:២៥	មតិរបស់កម្មាធិការ អ៊ុក សាវុធ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
១៦:២៥-១៦:៣៥	មតិរបស់កម្មាធិការ កើត វិទ្យា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌
១៦:៣៥-១៦:៤៥	សន្ទរកថាបិទមហាសន្និបាត ដោយលោកមេធាវី សួន វិសាល ប្រធានគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
១៦:៤៥-១៦:៥០	គោរពភ្លេងជាតិបិទមហាសន្និបាត

សម្គាល់៖ គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សូមរក្សាសិទ្ធិក្នុងការកែប្រែកម្មវិធី ក្នុងករណីចាំបាច់។

សូមជម្រាបជូនសមាជិក សមាជិកាគណៈមេធាវី ដាក់សំណូមពរ ឬ ញត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រធានគណៈមេធាវី

មេធាវី សុខ វិសាល

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី

- ១. មេធាវី គុយ ឆាយ
- ២. មេធាវី គេត បុន្នី
- ៣. មេធាវី រដ្ឋ សុវណ្ណ
- ៤. មេធាវី ឌី សុខណ្ណា
- ៥. មេធាវី ឈ ចុន្ទា
- ៦. មេធាវី មេច ម៉េចបាច់
- ៧. មេធាវី យុទ្ធ ផាន់
- ៨. មេធាវី ចៅ ប៊ុនហួន
- ៩. មេធាវី សេ មុនីឡា
- ១០. មេធាវី គេ ម៉ែនាណ
- ១១. មេធាវី ខុន ចន្ទា
- ១២. មេធាវី ហួន គីមសុខ
- ១៣. មេធាវី ឌុយ សុខសុវណ្ណ
- ១៤. មេធាវី សុខ ប៊ុនហួន
- ១៥. មេធាវី គេង សុខាគេង
- ១៦. មេធាវី ពិស ចន្ទា
- ១៧. មេធាវី ច័ន្ទ វិចិត្រ
- ១៨. មេធាវី ប្រាសាទ វិចិត្រសុគន្ធ
- ១៩. មេធាវី ឈុន គុណសុខ
- ២០. មេធាវី យ៉ា ថាវី
- ២១. មេធាវី វិម ចៅសុខ
- ២២. មេធាវី លី សុខឡាយ
- ២៣. មេធាវី សុខ ឈុនហាង
- ២៤. មេធាវី គង់ សុខុន
- ២៥. មេធាវី ហាង សុវណ្ណ
- ២៦. មេធាវី គង់ សុវណ្ណ
- ២៧. មេធាវី គង់ គង់
- ២៨. មេធាវី ហាង ហួន
- ២៩. មេធាវី ឈុន ឈុន
- ៣០. មេធាវី ប៊ុន ពិស
- ៣១. មេធាវី ត្រី សំសេ
- ៣២. មេធាវី ខុន ផាន់
- ៣៣. មេធាវី យុទ្ធ វិចិត្រសុគន្ធ

លេខ ១៧៧០ /គម/២០

ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ ៥/១២ ខែ ស្រាពណ៍ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

ប្រធានគណៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជម្រាបជូន

សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីទាំងអស់

កម្មវត្ថុ ÷ ការដាក់សំណូមពរ ឬញត្តិទៅលើសមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវី ។

យោង ÷ ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី

- បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូនសមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវី ទាំងអស់ជ្រាបថា គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នឹងរៀបចំមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំ លើកទី២៥ ព្រមទាំងរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣ (២០២០-២០២២) នាថ្ងៃសុក្រ ទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ខាងមុខនេះ ។

អនុលោមតាមមាត្រា១៨ នៃច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី និងប្រការ៨ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃគណៈមេធាវី សមាជិក-សមាជិកា អាចសំណូមពរ ឬញត្តិមកគណៈមេធាវីឱ្យបានយ៉ាងតិច១៥(ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃមហាសន្និបាត ដើម្បីឱ្យក្រុមប្រឹក្សាពិនិត្យ និងសម្រេច ។

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ ប្រសិនបើសមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវី មានបំណងលើកសំណូមពរ ឬញត្តិដែលទាក់ទងនឹងផលវិបាកផ្សេងៗក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ មេធាវី សូមផ្ញើសំណូមពរ ឬញត្តិមកនាយកដ្ឋានបុគ្គលិក និងរដ្ឋបាល ឬតាមរយៈអ៊ីម៉ែល

Info@bakc.org.kh ។

សូម សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីទាំងអស់ ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រពីខ្ញុំ ។

មេធាវី សុខ វិសាល

សូមជម្រាបជូនសមាជិក សមាជិកាគណៈមេធាវី ជួយឧបត្ថម្ភដល់គណៈមេធាវី

ប្រធានគណៈមេធាវី

មេធាវី ស៊ុន វិសាល

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី

- ១-មេធាវី គុយ ឆាម
- ២-មេធាវី ឆេត បុត្ត
- ៣-មេធាវី ពៅជ័យ សុវណ្ណ
- ៤-មេធាវី ជូ សុវណ្ណារ៉ា
- ៥-មេធាវី ប៉ា ខូនតា
- ៦-មេធាវី មេច ម៉េចហាង
- ៧-មេធាវី យុទ្ធ ជាតិ
- ៨-មេធាវី ចៅ ប៊ុនហួន
- ៩-មេធាវី អេង ម៉ុងឌុះ
- ១០-មេធាវី តែ ម៉ុងឆាន
- ១១-មេធាវី ខុច ចន្ទា
- ១២-មេធាវី ហុន គឹមសុខ
- ១៣-មេធាវី មុយ សុខសុវណ្ណ
- ១៤-មេធាវី ស៊ុន ជ័យវរ្ម័ន
- ១៥-មេធាវី គេច សុខាភេត
- ១៦-មេធាវី ពិន ចន្ទា
- ១៧-មេធាវី ម៉ុង វិចិត្រ
- ១៨-មេធាវី ព្រហ្ម វិចិត្រសុគត
- ១៩-មេធាវី ធនុប គុណសុខ
- ២០-មេធាវី យ៉ែម ថាវី
- ២១-មេធាវី ឌឹម ចៅសេច
- ២២-មេធាវី លី សុខឡាយ
- ២៣-មេធាវី ស៊ុយ ឈុនហាក់
- ២៤-មេធាវី គង់ សំអុន
- ២៥-មេធាវី ហាក់ ស្រីសុវណ្ណ
- ២៦-មេធាវី គង់ សុភ័ក្ត្រ
- ២៧-មេធាវី គាន តារា
- ២៨-មេធាវី ហ៊ាន ហុន
- ២៩-មេធាវី ឈរ លីវ៉ែ
- ៣០-មេធាវី ម៉ុង ពិស
- ៣១-មេធាវី ត្រី សំសេ
- ៣២-មេធាវី ឡុង ជាតិ
- ៣៣-មេធាវី យុត តែចសុខា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លេខ ១៧៧៤ / គម/២០

ថ្ងៃពុធនា ២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

សូមជម្រាបជូន

សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កម្មវត្ថុ ៖ ការជួយឧបត្ថម្ភដល់គណៈមេធាវី ដើម្បីរៀបចំមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំលើកទី២៥ របស់គណៈ

មេធាវី ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅ នាថ្ងៃពុធនា ២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ នៅសណ្ឋាគារវេស៊ីងតុន
សុខាភ័ព្វ។

តបតាមកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូនសមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីទាំងអស់ប្រាប់ថា
អនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី គណៈមេធាវីនឹងរៀបចំមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំលើកទី២៥
នាថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ ខាងមុខនេះ នៅសណ្ឋាគារវេស៊ីងតុនសុខាភ័ព្វ។

ដូចនេះគណៈមេធាវីសូមអំពាវនាវដល់សមាជិក-សមាជិកាទាំងអស់មេត្តាចូលរួមជួយឧបត្ថម្ភ
គាំទ្រជាមួយ ឬសម្ភារតាមស្មារតីយោគយល់ និងសាមគ្គីភាពដល់គណៈមេធាវី ដើម្បីឱ្យ
គណៈមេធាវីអាចរៀបចំមហាសន្និបាតខាងលើនេះឱ្យកាន់តែបានល្អប្រសើរ ប្រកបដោយកិត្តិយស និង
សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ សក្តិសមតាមតម្លៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី។ គណៈមេធាវីនឹងចាត់វិធានការទុកទុកទឹកចិត្តដល់
សមាជិក-សមាជិកាក្នុងការលើកស្ទួយតម្លៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ក៏ដូចជាការជួយពង្រឹងស្ថាប័នគណៈមេធាវី នៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

គណៈមេធាវីនឹងចាប់ផ្តើមទទួលការឧបត្ថម្ភចាប់ពីថ្ងៃនេះដំណើរនេះតទៅនៅរៀងរាល់ម៉ោង
ធ្វើការនៅនាយកដ្ឋានគណនេយ្យ និងហិរញ្ញវត្ថុគណៈមេធាវី។ ការចូលរួមឧបត្ថម្ភគាំទ្រដល់សកម្មភាព
របស់គណៈមេធាវីពិតជាមានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់គណៈមេធាវី។

អាស្រ័យហេតុនេះ គណៈមេធាវីមានជំនឿយ៉ាងមុតមាំថា សមាជិក-សមាជិកាទាំងអស់នឹង
ចូលរួមតាមការអំពាវនាវនេះតាមលទ្ធភាពរៀងៗខ្លួន។

សូមសហការទាំងអស់ ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រពីខ្ញុំ។

មេធាវី ស៊ុន វិសាល

សេចក្តីជូនដំណឹង ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរួចរាល់ កម្មវិធី Directory of Lawyers in Cambodia កំពុងដំណើរការធម្មតា ដែលអាចទាញយកទៅប្រើនៅលើទូរស័ព្ទដៃទាំងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ iOS និង Android។

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សូមជម្រាបជូនដំណឹងដល់សមាជិក-សមាជិកា គណៈមេធាវី និងសាធារណជនមេត្តាជ្រាបថា គណៈមេធាវី បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរួចរាល់ និងបន្ថែមផ្នែកចុះបញ្ជីការិយាល័យវិជ្ជាជីវៈទៅក្នុងកម្មវិធីផ្នែកទន់ (App.Software) សម្រាប់ទាញយកទៅប្រើនៅលើទូរស័ព្ទដៃ Smart phone និង Tablet ដើម្បីងាយស្រួលរកព័ត៌មានរបស់មេធាវី និងការិយាល័យវិជ្ជាជីវៈ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លេខ ១៧០៤ / តម/២០

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ២រោច ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

សេចក្តីជូនដំណឹង

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សូមជម្រាបជូនដំណឹងដល់សមាជិក-សមាជិកា គណៈមេធាវី និងសាធារណជនមេត្តាជ្រាបថា គណៈមេធាវីបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរួចរាល់ និងបន្ថែមផ្នែកចុះបញ្ជីការិយាល័យវិជ្ជាជីវៈទៅក្នុងកម្មវិធីផ្នែកទន់ (App. Software) សម្រាប់ទាញយកទៅប្រើនៅលើទូរស័ព្ទដៃ Smart Phone និង Tablet ដើម្បីងាយស្រួលរកព័ត៌មានរបស់មេធាវី និងការិយាល័យវិជ្ជាជីវៈ ។

ឥឡូវនេះ កម្មវិធី Directory of Lawyers in Cambodia កំពុងដំណើរការធម្មតា ដែលអាចទាញយកទៅប្រើនៅលើទូរស័ព្ទដៃទាំងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ iOS និង Android ។ មុនពេលធ្វើការដំឡើង (Install ឬ Download) កម្មវិធីនេះ ជាដំបូងសូមធ្វើការលុបចោល (Uninstall) កម្មវិធី Directory of Lawyers in Cambodia ពីមុនៗចេញពីទូរស័ព្ទដៃជាមុនសិន។ បន្ទាប់មកធ្វើការទាញយក (Download) កម្មវិធីនេះចេញពី App Store រួចចុចស្វែងរកដោយវាយពាក្យថា Lawyers Directory in Cambodia (សម្រាប់ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ iOS)។ ឯប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ Android ចូលទៅ Play Store រួចមកចុចស្វែងរកដោយវាយពាក្យថា Lawyers Directory in Cambodia (សូមមើលរូបភាពភ្ជាប់មក ជាមួយ) ។

ប្រសិនបើសមាជិក-សមាជិកានិងសាធារណជនមានចម្ងល់ទាក់ទងនឹងការដំឡើង (Install) កម្មវិធី Directory of Lawyers in Cambodia នេះ សូមធ្វើការទំនាក់ទំនងតាម ទូរស័ព្ទលេខ ០១២ ៩២២ ៦៧៨ ឬ ០១៧ ៨៤២ ៩១១ ។

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

**សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការផ្អាកមួយរយៈនូវការលក់ និងទទួលពាក្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈព្រមទាំង
ការពិនិត្យ និងសម្រេចលើការអនុញ្ញាតលើការចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈតាមមាត្រា៣២ នៃច្បាប់លក្ខន្តិកៈ
មេធាវី**

**ប្រធានគណៈមេធាវី
មេធាវី ស៊ុន វិសាល**

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី

- ១-មេធាវី គុយ ឆាម
- ២-មេធាវី ឧត ប៊ុនល
- ៣-មេធាវី ពោធិ៍ សុខុម
- ៤-មេធាវី ខ្ញុំ សុខុម
- ៥-មេធាវី ង៉ា ប៊ុនឆា
- ៦-មេធាវី ចេន ម៉េនហាង
- ៧-មេធាវី យុទ្ធ ឆាន់
- ៨-មេធាវី ចៅ ប៊ុនហួន
- ៩-មេធាវី សេ មុនីឌុះ
- ១០-មេធាវី តែ ម៉ែណា
- ១១-មេធាវី ខុម ចន្ទា
- ១២-មេធាវី ហួន គឹមសុខ
- ១៣-មេធាវី មុយ សុខសុខី
- ១៤-មេធាវី ស៊ុន ប៊ុនធឿន
- ១៥-មេធាវី កេន សុខាភេត
- ១៦-មេធាវី ពិន ចន្ទា
- ១៧-មេធាវី ម៉ុង វិចិត្រ
- ១៨-មេធាវី ព្រហ្ម វិចិត្រសុខ
- ១៩-មេធាវី ឈុប គុណសុខ
- ២០-មេធាវី យ៉ា ថាវី
- ២១-មេធាវី ឃឹម ចៅសេន
- ២២-មេធាវី លី សុខុម
- ២៣-មេធាវី សុយ ឈុនហាក់
- ២៤-មេធាវី គង់ សំរុន
- ២៥-មេធាវី ហាក់ ស្នេត្រ
- ២៦-មេធាវី គង់ សុភ័ក្ត្រ
- ២៧-មេធាវី គង គាតា
- ២៨-មេធាវី ហ៊ាន ហួន
- ២៩-មេធាវី លាវ លីវ៉េ
- ៣០-មេធាវី ម៉ុម ពិស
- ៣១-មេធាវី ត្រី សំរេន
- ៣២-មេធាវី ខួន ឆាន់
- ៣៣-មេធាវី យុត កែវសុខា

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លេខ ១៨៣០/គម/២០

ថ្ងៃច័ន្ទ ៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០២០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

សេចក្តីជូនដំណឹង

គណៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសូមជូនដំណឹងដល់សាធារណជនមេត្តាជ្រាបថា
គណៈមេធាវីសម្រេចផ្អាកមួយរយៈនូវការលក់ និងទទួលពាក្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ព្រម
ទាំងការពិនិត្យ និងសម្រេចលើការអនុញ្ញាតឱ្យចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីតាមមាត្រា ៣២ នៃ
ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវីចាប់ពីថ្ងៃចេញសេចក្តីជូនដំណឹងនេះតទៅ ដោយហេតុថា គណៈមេធាវី
កំពុងមមាញឹកក្នុងការត្រៀមរៀបចំធ្វើមហាសន្និបាតលើកទី ២៥ និងបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង
ប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី ១៣ (២០២០-២០២២) ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា
ឆ្នាំ២០២០ ខាងមុខនេះ នៅចំពេលដែលជំងឺកូវីដ ១៩ កំពុងរីករាលដាលពេញពិភពលោក ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមសាធារណជនមេត្តាជ្រាប ។

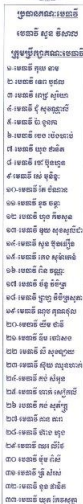

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកឧបត្ថម្ភមហាសន្និបាតលើកទី២៥ ថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
បញ្ជីឈ្មោះអ្នកឧបត្ថម្ភមហាសន្និបាតលើកទី២៥ ថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០

ល.រ	លោកមេធាវី	ឈ្មោះ	សរុប	\$ 3,944.00	KHR 740,000.00
				ប្រាក់ដុល្លារ	ប្រាក់រៀល
១	លោកមេធាវី	លុប សំណាង		\$ 50.00	
២	លោកមេធាវី	សុខ វិបុល		\$ 100.00	
៣	លោកមេធាវី	ជា សារ៉ាវុទ្ធ		\$ 100.00	
៤	លោកមេធាវី	យ៉ឹម សៀកឡុង		\$ 100.00	
៥	លោកមេធាវី	យ៉ឹម សៀកឡាយ		\$ 100.00	
៦	លោកមេធាវី	សាយ ណារ៉ុង		\$ 50.00	
៧	ការិយាល័យមេធាវី	Wuang Asia Law Office		\$ 100.00	
៨	លោកមេធាវី	ចេង ផាន់នី		\$ 100.00	
៩	លោកមេធាវី	យ៉ិច សមិទ្ធិ		\$ 200.00	
១០	លោកមេធាវី	លឿន ប៊ុនធឿន		\$ 100.00	
១១	មេធាវី	មុន វិមានច័ត្តា និង លីមអរង រតនៈ		\$ 100.00	
១២	លោកមេធាវី	សួន ស្ថាប៊ី		\$ 50.00	
១៣	លោកស្រីមេធាវី	ចាយ សារ៉ុ		\$ 50.00	
១៤	លោកមេធាវី	វ៉ឺន ណាងហៃ		\$ 50.00	
១៥	លោកមេធាវី	ស៊ីន លៀងហេង		\$ 100.00	
១៦	មេធាវី	អ៊ុក ចាន់ធីរិយា និង កង ច័ន្ទសុវណ្ណដា		\$ 100.00	
១៧	លោកមេធាវី	ឈួន សុខចាន់ធី		\$ 50.00	
១៨	លោកមេធាវី	ខូ នេត្រា		\$ 100.00	
១៩	លោកមេធាវី	គា សក្កា		\$ 50.00	
២០	លោកមេធាវី	នីម សុផិរៈ		\$ 50.00	
២១	លោកមេធាវី	ឯក សុតា		\$ 50.00	
២២	លោកស្រីមេធាវី	កេត គន្ធាបុប្ផា		\$ 100.00	
២៣	កញ្ញាមេធាវី	គៀត សុខឡែន		\$ 100.00	
២៤	លោកស្រីមេធាវី	ជា ពិសី		\$ 50.00	
២៥	លោកមេធាវី	ប៊ូ សុធាវិក្យ		\$ 111.00	
២៦	លោកមេធាវី	គា អិវ		\$ 222.00	
២៧	លោកមេធាវី	ម៉ី រាត្រី		\$ 111.00	
២៨	លោកមេធាវី	ម៉ៅ ណាងវុត្តា		\$ 100.00	
២៩	លោកមេធាវី	លី ឆេង		\$ 150.00	
៣០	លោកមេធាវី	ស៊ីន ជុំជួន		\$ 50.00	
៣១	លោកមេធាវី	ឡូ សាលីន		\$ 50.00	
៣២	លោកមេធាវី	ជា វណ្ណថា		\$ 50.00	
៣៣	លោកមេធាវី	លី កុសល		\$ 100.00	
៣៤	លោកមេធាវី	ចាន់ វង្សី			KHR 80,000.00
៣៥	លោកមេធាវី	ឡុង តារា			KHR 80,000.00
៣៦	លោកមេធាវី	ឡុង លីដា			KHR 80,000.00
៣៧	កញ្ញាមេធាវី	ប៊ុល សុផានីត		\$ 50.00	
៣៨	លោកមេធាវី	អ៊ឹម សុផិ		\$ 100.00	
៣៩	លោកមេធាវី	ប៊ុន ណារីណា			KHR 500,000.00
៤០	លោកមេធាវី	ជីវ កេង		\$ 500.00	
៤១	លោកមេធាវី	កេង សុម៉ាឡា		\$ 100.00	
៤២	លោកមេធាវី	ប៉ោ មុនីរដ្ឋ		\$ 50.00	
៤៣	លោកមេធាវី	ភុន វិឡា		\$ 100.00	
៤៤	លោកមេធាវី	សយ សុផ័រិន		\$ 100.00	

ប្រធានក្រុមការងារប្រយោជន៍

- [illegible]

សំបុត្រ ១ ថ្ងៃ ៨

អង្គការក្រុមប្រឹក្សាសិស្សស្រីកម្ពុជា មានស្នាក់នៅលើផ្លូវលេខ ១២៦៧ ភូមិបឹងកក់ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា ទូរស័ព្ទ៖ ០៩៣ ៩៩៩ ៧៧៧០, Building at Corner of Street 1128 and 100, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan San Sak, Phnom Penh, P.D. Box 1567, Tel: 023 222 79 79. Email: info@bks.org.kh / Website: www.bks.org.kh

[illegible][illegible]

ប្រការ ១.- ក្រៅពីទម្ងន់ស្នូលរបស់បេក្ខជន-បេក្ខនារីចំនួន ៦៩ (ហុកសិបបួន)រូប ដែលបានប្រឡងជាប់ជាស្ថាប័ន ក្នុងការប្រឡងយកវិញ្ញាបនបត្រសម្បទានានវិជ្ជាជីវៈមេតាវិ របស់សិស្សមេតាវិធានទី១៧ សម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា ២០១៩-២០២០ ដោយជ្រើសរើសជាបេក្ខជនបេក្ខនារីចំនួន៧១រូបមេតាវិ ដូចមានរាយនាម នាមក្រោម ៖

ល.រ	ឈ្មោះ អ្នក	គោត្តនាម ពិតប្រាកដ	ឈ្មោះ សម្របសម្រួល	សញ្ជាតិ	ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត	ចំនួន ស្លាក	លេខស្លាក	ឈ្មោះសម្លេង
១	ឈ	ហេង ធម្មត្ថបុត្រ	Heang Chhannangt	កម្ពុជា	៣០-១២-១៩៨៧	១២	០១	ហង់
២	ឈ	ហង់ ប៊ុនហ៊ុន	Hang Boun	កម្ពុជា	០១-០១-១៩៨៨	១២	០២	ហង់
៣	ឈ	សាន់ សុខស័ក	San Sok	កម្ពុជា	១៩-១១-១៩៨៨	១២	០៣	ហង់
៤	ឈ	សាន់ ភូមិកាត	Sanh Phumkhat	កម្ពុជា	០២-០១-១៩៨៨	១២	០៤	ហង់
៥	ឈ	គី ធីនីត	Ky TingTing	កម្ពុជា	១៦-០២-១៩៨៨	១២	០៥	ហង់
៦	ឈ	ហ៊ុន ព័រណ៍	Huon Sereha	កម្ពុជា	០២-០២-១៩៨៨	១២	០៦	ហង់

សំបុត្រ ៣១ ខែ ៩

[illegible]

2017-18

២. សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តបទបញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធានគណៈមេធាវី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រធានគណៈមេធាវី

មេធាវី ស្នួន វិសាល

លេខ ១២០៦ / សសកម/២០

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី

១. មេធាវី គុយ ឆាយ
២. មេធាវី ណេត បុន្ន
៣. មេធាវី ពេជ្រ សុវណ្ណ
៤. មេធាវី ជុំ សុខុណ្ណារ៉ា
៥. មេធាវី ឯ ចូនតា
៦. មេធាវី មេន ម៉េនហាម
៧. មេធាវី យុន ឆាន់ត
៨. មេធាវី ចៅ ប៊ុនហួន
៩. មេធាវី ស៊ី បុត្រ
១០. មេធាវី តេ ច័ន្ទាន
១១. មេធាវី ខុន ចន្ទា
១២. មេធាវី ហួន គឹមសុខ
១៣. មេធាវី ឈុន សុខសុវណ្ណ
១៤. មេធាវី ស្នួន ប៊ុនស្រី
១៥. មេធាវី កេន សុផាតេន
១៦. មេធាវី ពិន ចន្ទ្រ
១៧. មេធាវី ប៊ុន វិចិត្រ
១៨. មេធាវី ព្រហ្ម វិចិត្រសុគន្ធ
១៩. មេធាវី ឈុន គុណបុន
២០. មេធាវី យ៉ា តាវី
២១. មេធាវី ឌីន ចេសេន
២២. មេធាវី លី សុខុណ្ណ
២៣. មេធាវី ស៊ុយ ណុនហាក់
២៤. មេធាវី គង់ សំអុន
២៥. មេធាវី ហាក់ ស្រីក្រសួង
២៦. មេធាវី គង់ សុភក្ត្រ
២៧. មេធាវី គាន គណ
២៨. មេធាវី ថាវ ហួន
២៩. មេធាវី គុយ លីវ៉ែ
៣០. មេធាវី ឃុន ពិស
៣១. មេធាវី ផ្លែ សំសុំ
៣២. មេធាវី ខួន ឆាន់ត
៣៣. មេធាវី យុត កេនសុគន្ធ

សេចក្តីសម្រេច

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តបទបញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធានគណៈមេធាវី

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨៩៥/០៦ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦
- បានឃើញក្រមសីលធម៌មេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២
- បានឃើញកំណត់ហេតុនៃមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងលោកមេធាវី **ស្នួន វិសាល** ជាប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី ១២
- បានឃើញកំណត់ហេតុនៃមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិក-សមាជិកាក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអាណត្តិទី ៩
- យោងតាមការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី នាសម័យប្រជុំថ្ងៃទី២៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០

ស ម្រេ ច

ដាក់ឱ្យអនុវត្តបទបញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធានគណៈមេធាវី អាណត្តិទី ១៣ (២០២០-២០២២) ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី នាសម័យប្រជុំថ្ងៃទី២៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ហើយដែលមានខ្លឹមសារទាំងស្រុងដូចតទៅ៖

៣. ពិធីបើកបរិសេសកាលវគ្គសុក្រឹតការវិជ្ជាជីវៈមេធាវី វគ្គទី ៩

នៅព្រឹកថ្ងៃសុក្រ ៨កើត ខែអស្សុជ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី បានរៀបចំពិធីបើកបរិសេសកាលវគ្គសុក្រឹតការវិជ្ជាជីវៈមេធាវីចំពោះមេធាវីចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី តាមមាត្រា៣២ នៃច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី វគ្គទី ៩ ចំនួន ៧០ នាក់ (ស្ត្រីចំនួន ២១ នាក់) ក្រោមអធិបតីភាព លោកមេធាវី សួន វិសាល ប្រធានគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អមដោយ លោកមេធាវី យឹម សារី នាយកមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ព្រមទាំងសមាជិក-សមាជិកាក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី។

**សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការទទួលស្គាល់បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជាប្រធានគណៈមេធាវី
អាណត្តិទី ១៣**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រធានគណៈមេធាវី

មេធាវី ស្នួន វិសាល

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី

- ១- មេធាវី កុយ ឆាយ
- ២- មេធាវី ណេត ប៊ុនល
- ៣- មេធាវី កៅ ឌី សុវណ្ណ
- ៤- មេធាវី ឌី សុវណ្ណ
- ៥- មេធាវី ឌី ឌុនណា
- ៦- មេធាវី មេន ម៉េនហាម
- ៧- មេធាវី យុន ធានី
- ៨- មេធាវី ចៅ ប៊ុនហួន
- ៩- មេធាវី ស៊ី មុន្នុន
- ១០- មេធាវី គឹម ប៊ុនណា
- ១១- មេធាវី ខុន ចន្ទា
- ១២- មេធាវី ហុន គឹមសុខ
- ១៣- មេធាវី ឌុយ សុខសុវណ្ណ
- ១៤- មេធាវី ស្នួន ប៊ុនធឿន
- ១៥- មេធាវី កេន សុផាន់
- ១៦- មេធាវី កិន ឆន្ទៈ
- ១៧- មេធាវី ប៊ុន វិសាល
- ១៨- មេធាវី ហ្វា វិសាល
- ១៩- មេធាវី ធានី គុណសុខ
- ២០- មេធាវី យ៉ា ធានី
- ២១- មេធាវី ឌី មេនសុខ
- ២២- មេធាវី លី សុខធានី
- ២៣- មេធាវី ស៊ុយ ឈុនហាម
- ២៤- មេធាវី គង់ សុផាន់
- ២៥- មេធាវី ហាង សុផាន់
- ២៦- មេធាវី គង់ សុផាន់
- ២៧- មេធាវី គង់ គង់
- ២៨- មេធាវី ហ៊ាន ហ៊ាន
- ២៩- មេធាវី ឈុន លីវ៉េ
- ៣០- មេធាវី ម៉ុង កិន
- ៣១- មេធាវី ឌី ស៊ីវ
- ៣២- មេធាវី ឌី ធានី
- ៣៣- មេធាវី យុន គឹមសុខ

លេខ ៧២៧ / សសតម/២០

ថ្ងៃ ១២/១០/២០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២០ ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២០

**សេចក្តីសម្រេច
ស្តីពី**

ការទទួលស្គាល់បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជាប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣

ប្រធានគណៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨៩៥/០៦ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញក្រមសីលធម៌មេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២
- បានឃើញបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចុះថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦
- បានឃើញកំណត់ហេតុនៃមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងលោកមេធាវី **ស្នួន វិសាល** ជាប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី ១២
- បានឃើញកំណត់ហេតុនៃមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិក-សមាជិកាក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអាណត្តិទី ៩
- យោងតាមការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី នាសម័យប្រជុំថ្ងៃទី១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០

ស ម្រេ ច

ប្រការ១ .. ត្រូវបានទទួលស្គាល់បេក្ខភាពឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជាប្រធានគណៈមេធាវី អាណត្តិទី ១៣ (២០២០-២០២២) ដែលមានរាយនាមដូចខាងក្រោម៖

- លោកមេធាវី **លី ច័ន្ទគុណ** អត្តលេខ ៥៨១ លំដាប់លេខរៀងទី១ នៃសន្លឹកឆ្នោត
- លោកមេធាវី **កែត ឃី** អត្តលេខ ០៧៩ លំដាប់លេខរៀងទី២ នៃសន្លឹកឆ្នោត

- លោកមេធាវី **ឡុង ដារ៉ា** អត្តលេខ ២២៧ លំដាប់លេខរៀងទី៣ នៃសន្លឹកឆ្នោត
- លោកមេធាវី **សំ សុគន្ធា** អត្តលេខ ៣២១ លំដាប់លេខរៀងទី៤ នៃសន្លឹកឆ្នោត
- លោកមេធាវី **សេក សោភ័ណ** អត្តលេខ ៨១៧ លំដាប់លេខរៀងទី៥ នៃសន្លឹកឆ្នោត
- លោកមេធាវី **ស សុវាណ** អត្តលេខ ០៤០ លំដាប់លេខរៀងទី៦ នៃសន្លឹកឆ្នោត

ប្រការ២ .- បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយនឹងសេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ប្រការ៣ .- អត្ថលេខាធិការ និងសាមីខ្លួនត្រូវអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខា
នេះតទៅ ។

មេធាវី សុខ វិសាល

ចម្លងជូន :

- ឯកឧត្តមអគ្គនាយកដ្ឋានអមសាលាឧទ្ធរណ៍ក្តីពេញ
- ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី
- ដូចប្រការ៣
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការដកបេក្ខភាពឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោតជាប្រធានគណៈមេធាវី អាណត្តិទី១៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លេខ ២០៧០ / គម/២០

ថ្ងៃ ពុធ ១៣ ខែ វស្សា ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០

សេចក្តីជូនដំណឹង

ស្តីពី

ការស្តាប់បេក្ខភាពឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោត
ជាប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសូមជូនដំណឹងដល់សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីមេត្តាជ្រាបថា កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ លោកមេធាវី ឡុង ដាវ៉ា បានសុំដកបេក្ខភាពឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោតជាប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣ ។ ដូច្នេះបេក្ខជនដែលបានឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោតជាប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣ មានចំនួន ៥ រូបដូចខាងក្រោម៖

-លោកមេធាវី	លី ច័ន្ទគុណា	អត្តលេខ ៥៨១ លំដាប់លេខរៀងទី១ នៃសន្លឹកឆ្នោត
-លោកមេធាវី	កែត ឃី	អត្តលេខ ០៧៩ លំដាប់លេខរៀងទី២ នៃសន្លឹកឆ្នោត
-លោកមេធាវី	សំ សុគត	អត្តលេខ ៣២១ លំដាប់លេខរៀងទី៣ នៃសន្លឹកឆ្នោត
-លោកមេធាវី	សេក សោភ័ណ	អត្តលេខ ៨១៧ លំដាប់លេខរៀងទី៤ នៃសន្លឹកឆ្នោត
-លោកមេធាវី	ស សុវ៉ាន	អត្តលេខ ០៤០ លំដាប់លេខរៀងទី៥ នៃសន្លឹកឆ្នោត

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូមសមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីមេត្តាជ្រាបជាព័ត៌មាន ។

- ប្រធានគណៈមេធាវី**
មេធាវី សុខ ចិន្តា
ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី
- ១-មេធាវី គុយ ឆាម
 - ២-មេធាវី ផេង ប៊ុនសុខ
 - ៣-មេធាវី កេង កុយ
 - ៤-មេធាវី ជុំ សុខសុខា
 - ៥-មេធាវី ធី ប៊ុនសុខ
 - ៦-មេធាវី មេង ម៉េងហាម
 - ៧-មេធាវី យុត ឆាន់ត
 - ៨-មេធាវី ចៅ ប៊ុនហុន
 - ៩-មេធាវី សេ ប៊ុនឡុះ
 - ១០-មេធាវី តេ ប៊ុនសុខ
 - ១១-មេធាវី ខុន ចន្ទា
 - ១២-មេធាវី ហុន គីមសុខ
 - ១៣-មេធាវី ឡុង សុខសុខា
 - ១៤-មេធាវី សុខ ប៊ុនសុខ
 - ១៥-មេធាវី កេង សុខសុខ
 - ១៦-មេធាវី កែត ចន្ទា
 - ១៧-មេធាវី ប៊ុន ចិន្តា
 - ១៨-មេធាវី កេង គីមសុខ
 - ១៩-មេធាវី ឡុង គីមសុខ
 - ២០-មេធាវី យ៉ាម ឆាន់ត
 - ២១-មេធាវី ឡុង គីមសុខ
 - ២២-មេធាវី លី សុខសុខ
 - ២៣-មេធាវី សុខ គីមសុខ
 - ២៤-មេធាវី គីម សុខសុខ
 - ២៥-មេធាវី ហាម សុខសុខ
 - ២៦-មេធាវី គីម សុខសុខ
 - ២៧-មេធាវី គីម សុខសុខ
 - ២៨-មេធាវី ហាម សុខសុខ
 - ២៩-មេធាវី ហាម សុខសុខ
 - ៣០-មេធាវី ហាម សុខសុខ
 - ៣១-មេធាវី ហាម សុខសុខ
 - ៣២-មេធាវី ហាម សុខសុខ
 - ៣៣-មេធាវី ហាម សុខសុខ

សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការផ្តល់ប្រាក់ជំនួសឲ្យអាហារសម្រន់ និងអាហារថ្ងៃត្រង់ក្នុងថ្ងៃមហាសន្និបាត

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លេខ ១៧៤ /សសតម/២០

ថ្ងៃ ១៧ ១១១១ ខែអស្សុជ ឆ្នាំថ្កុត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០

សេចក្តីសម្រេច

អង្គ

ការផ្តល់ប្រាក់ជំនួសឲ្យអាហារសម្រន់ និងអាហារថ្ងៃត្រង់ក្នុងថ្ងៃមហាសន្និបាត

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨៩៥/០៦ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីសក្ខីកៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦
- បានឃើញក្រមសីលធម៌មេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២
- បានឃើញកំណត់ហេតុនៃមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងលោកមេធាវី ស្ទង វិសាល ជាប្រធានគណៈមេធាវីអាណត្តិទី ១២
- បានឃើញកំណត់ហេតុនៃមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិក-សមាជិកាក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអាណត្តិទី ៩
- យោងតាមការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី នាសម័យប្រជុំថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០

ស ម្រេច

- ប្រការ ១.-** ត្រូវបានផ្តល់ប្រាក់ចំនួន USD ២០ (ម្ភៃដុល្លារអាមេរិក) ជូនដល់មេធាវី មេធាវីកម្មសិក្សា បុគ្គលិកគណៈមេធាវី និងភ្ញៀវកិត្តិយស ដែលមានវត្តមានក្នុងមហាសន្និបាតជំនួសឱ្យការផ្តល់អាហារសម្រន់ និងអាហារថ្ងៃត្រង់ក្នុងថ្ងៃមហាសន្និបាតលើកទី២៥ របស់គណៈមេធាវី ។
- ប្រការ ២.-** បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយនឹងសេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវទុកជាឱកាណ៍ ។

អគារការព្រឹទ្ធនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លេខ ១២២ និងផ្លូវលេខ ១៩៣០ សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ: ១៩៨៨, ទូរស័ព្ទ: ០២៣ ៦២២ ៤០៧០, Building at Corner of Street 1129 and 1930, Sangkat Phnom Penh Thmei, Khan Sen Sok, Phnom Penh. P.O. Box 1587, Tel: 023 622 70 70 Email: info@bake.org.kh / Website: www.bake.org.kh

ប្រការ ៣.- អគ្គលេខាធិការត្រូវអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចនេះចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

មេធាវី ស្ទង វិសាល

- ចម្លង
- ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី
 - “ដើម្បីជ្រាប”
 - ដូចប្រការ ៣
 - ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

៤. កិច្ចប្រជុំបុគ្គលិក

កិច្ចប្រជុំណែនាំ គណកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោត អំពីនីតិវិធីបោះឆ្នោតសម្រាប់ជ្រើសតាំងប្រធាន
គណៈមេធាវីអាណត្តិទី១៣

គណៈកម្មការព្រឹត្តិបត្រ

១-ឯកឧត្តម សួន វិសាល

បាទហ្វាងការផ្សាយ

២-លោកមេធាវី កុយ នាម

និពន្ធនាយក

៣-លោកមេធាវី លីង សុវណ្ណា

លេខាធិការ

នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ

១-លោកមេធាវី គង់ សំអុន

ប្រធាននាយកដ្ឋាន

២-លោកមេធាវី ឡុង ធុន្ទា

អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន

៣-លោកមេធាវី ឃឹម ច័ន្ទឡើង

អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន

៤-លោកមេធាវី វ៉ា សំរិត

ប្រធានការិ. ព្រឹត្តិបត្រ និងបោះពុម្ព

៥-លោកមេធាវី ខន សុខេង ប្រធានការិ.ស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយច្បាប់

៦-លោក ថា ប៊ុនថៃ

ប្រធានការិ.ព័ត៌មានវិទ្យា

៧-លោក ស្រេង សីហាប៊ុននុត

ជំនួយការ ការិ.ព័ត៌មានវិទ្យា

៨-កញ្ញាមេធាវី តាន់ ចរណៃ

បណ្ណារក្ស

៩-លោកមេធាវី ម៉ៅ តាន់រៀម

បណ្ណារក្ស

១០-កញ្ញា រ៉ាត់ លាន

ស្ម័គ្រចិត្ត

១១-លោក វ៉ាត ធីត្យ

ស្ម័គ្រចិត្ត

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ

សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ

លោកមេធាវី សារិន ជេណ្ឌរ៉ា

DFDL

គណៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា